

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 1, סיון תשפ"א, יוני 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שבצ'רוּפָה (אָטצ'מֶנט).

התוכן:

לאה נאור: הכובע של סבא שלי.

עדינה בר-אל: רק דָּבָר תָּדַשׁ.

אהוד בן עזר: אחות קטנה.

משה גרנות: אימא, אבא, גיל ודר עוברים לדירה חדשה.

נורית יובל: הַחֲמוֹר הַמְּסֻפָּן.

פוצ'ו: השמש שו...

עפרה גלברט-אבני: קְשָׁשׁוּמְעִים אֲמִבּוּלָנִס צוֹפֵר.

אירית שושני: החתול הרעב וצנצנת הזכוכית.

שישי מאיר: אָצֵל הַסֶּפֶר. כשתהיה גדול.

עדינה בר-אל: הַשׁוֹמֵר הַחֲכָם.

אהוד בן עזר: המכנסיים של אפרים.

לאה נאור

הכובע של סבא שלי

יִשְׁבְּתִי עִם סָבָא שְׁלִי, כְּמוֹ תָּמִיד,

דְּבַרְנוּ עַל הַפֶּל.

אֲמַרְתִּי:

"אֲנִי, אֲפִילוּ אִם אֲנִי אֲרָצָה לְהִיּוֹת סָבָא

אֲנִי לֹא יָכוֹל."

"כְּטַח שְׂאֵתָה יָכוֹל. לְמָה לֹא?"

אָמַר לִי סָבָא שְׁלִי

וְנָתַן לִי אֶת הַכּוֹבֵעַ שְׁלוֹ.

אֲמַרְתִּי: "אֲבָל אֵינְ לִי זָקֵן,

זֹאת לֹא חֲכָמָה!"

"גַּם לִי אֵין," אָמַר סָבָא שְׁלִי.

"אָז מָה?"

אֲמַרְתִּי: "אֵיזָה סָבָא אֲנִי

אִם אֵין לִי מִקֵּל?"

"גם לי אין, "אמר סבא שלי,
"תסתכל."
אמרתי: "אבל אני לא חלש
ולא מספן."
"גם אני לא, "אמר סבא שלי,
"אני רק זקן."
חבשתי את הכובע של סבא
לכמה רגעים.
הרגשתי הרגשה של סבאים
וזה היה דוקא נעים.
סבא אמר לי: "כשימאס לך
תחזיר לי את הכובע.
עליך הוא עוד קצת גדול.
כל ההבדל בינינו
שלי כבר אין למי להחזיר אותו.
זה הכל."

עדינה בר-אל רק דבר חדש

פעם היה מלך.
המלך אהב רק דברים חדשים.
הוא לבש בגד יום אחר.
אחר-כך אמר: הביאו לי בגד חדש.
הוא עטה גלימה יום אחר.
אחר-כך אמר: הביאו לי גלימה חדשה.
הוא חבש פתור יום אחר.
אחר-כך אמר: הביאו לי פתור חדש.
הוא אחז שרביט יום אחר.
אחר-כך אמר: הביאו לי שרביט חדש.

ומה קרה בסוף?
הארמון התמלא בבגדים ובחפצים.
לא היה לו מקום לאכול ולשתות.
לא היה לו מקום לקבל אורחים.
לא היה לו מקום לישון.

קראו לכל האנשים במדינה:
"בואו לארמון. אנחנו מחלקים בגדים וחפצים של המלך."
הם הגיעו ולקחו.

כולם נראו כמו מלך.
מאז קראו למדינה הזו: מדינת המלכים.

ומה קרה למלך?
הוא נשאר בארמון בתחוננים ובגופיה,
וישן כל היום במטה.

אהוד בן עזר אחות קטנה

יש לדה, קוראים לה טל
פת-עינים ותלתל,
ולטל אחות – לימור
קטנטנה, צריף לשמר –

על לימור שלא תפל,
ולא תאכל עוגה מחול
ולא תשתה לה חמיצה
מכד פרחים, במציצה –

ולא תפיל איזה עציץ
ולשמשה שלא תרביץ
פן את ידה לימור תפצע –
אי! – לכן שמירה לה נחוצה –

והמשמר – מטל על טל
וזה מרגיז אותה, בכלל –

מדוע זה צריך אחות?
יותר טוב כמה שפחות –

בבית-שמוש יורדים המים
לוקחים את קקי, ובניתיים
אפשר לשאל וגם לחקר
אולי יקחו גם את לימור?

ואם אפשר, הוי אמא, אמא,
הקטנה לדחף שם פנימה
וללחץ על הפפתור –
רק לא לראות עוד את לימור!

אבל אמא לא מרשה.
אמא, את כזאת טפשה
את לימורי את אוהבת
ועלי אינך חושבת! –

באמת? – לא, רק בצחוק
תינקת מתק, לא לזרק!
נושקים אותה, וגם משמוש
ורק לקקי – בית-שמוש!

משה גרנות אימא, אבא, גיל ודר עוברים לדירה חדשה

“אמא, אבא, זה שלנו?
פה נהיה, נגור כלנו?”
“דר חמוד, נכון מאד
כאן נגור, ואין זה סוד –
את הבית בינתיים
שכרנו רק לשנתיים.”

“אז אני אבחר לי חדר
עם חלון לגן – בסדר?”

“לא בסדר! גיל פועסת,
ממש ממש מתבאסת,
”הרי אני גדולה מדר,
שיכפה לו עד מחר!
לי מגיע זה החדר
בדיוק לפי הסדר!”

“אל תריבו, ילדים,
חדרים לא חסרים,

אָבֵל אַם חָשׁוּב הַגֵּן,
וְאִיפֹה כָּל אֶחָד יִישָׁן –
הַחֶדֶר מִמֶּשׁ גְּדוּל –
שְׁתֵּי מִטּוֹת – וְזֶה הַכּוֹל.”

דֵּר חֲבִיב מִיַּד הַסִּכִּים,
אֲזוּ שׁוֹאֵלֶת גִּיל, “הֵאֵם
אֶפְשָׁר בְּכֹלֵל לִישׁוֹן
עִם תִּינוּק זֶה הַטְּפָשׁוֹן,
שְׁבוּכָה עַל כָּל דְּבָר,
יָדְיוֹ בְּתִיק וּבְקִלְמוֹ,
מִשְׁחַק לִי בְּמַחְשָׁב,
וְעַל מִטְתִּי יוֹשֵׁב?”

דֵּר כְּמַעַט פֶּרִץ בְּבָכִי:
”יֵלֵד טוֹב אָנִי הִכִּי
לָמָּה הִיא כֶּף מְדַבֶּרֶת –
כֵּלָה – גִּיל, וְלֹא גְבֻרֶת!”
וְדַמְעָה גְּדוּלָּה שָׁל בְּכִי
וְלִגָּה לְאֵטָה עַל לְחִי.

”אַתָּה רוֹאָה? – חֶסֶר בִּינָה,
הוּא בְּכִינָה בְּלִי תִקְנָה.”

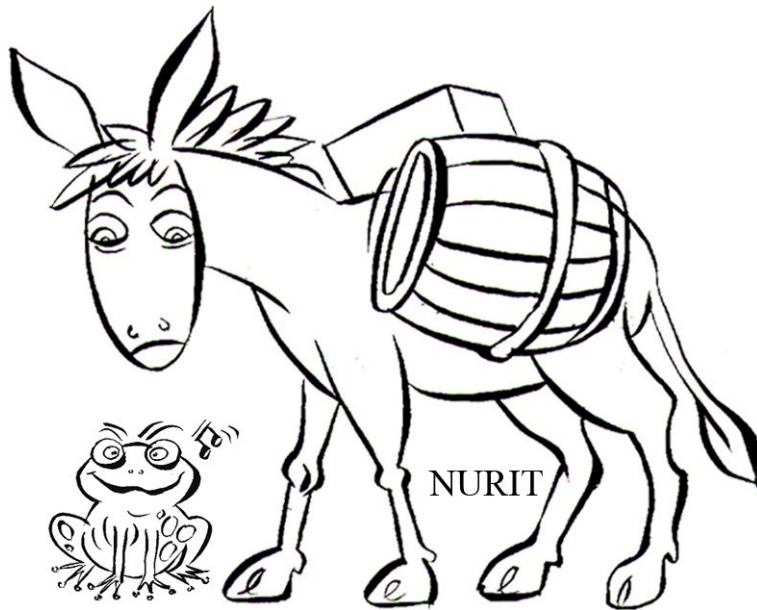
”רְגַע, יְלָדִים טוֹבִים,
נִנְסָה כְּמָה יָמִים,
וְאִם לֹא תִרְצוּ בִיחָד,
נִפְרִיד בִּינֵיכֶם – אֵל פַּחַד.”
כֶּף אָמַר אָבֵא בְּנַחַת,
וְהִלֵּךְ אֵל הַמְקַלְחַת.

נוֹרִית יוֹבֵל הַחֲמוֹר הַמְסֻכָּן

חֲמוֹר אֶחָד
הָיָה הִיָּה,
אֶשֶׁר צָעַד
בְּעֵלְיָה.
צוּוּ עָלָיו
לְהַעֲלוֹת
מִטְעֵן שְׁלָם
שָׁל חֲבִילוֹת
וְהוּא נִסְחַב
בְּקִשְׁי רַב
עִם הַמְטָעֵן

שַׁעַל הַגֵּב.
כָּל כֶּף כָּבֵד!
בְּקִשֵׁי זֶו!
וְהוּא רִטֵן,
וְהוּא רִגֵז
וְהוּא מְחָה
וְהִתְאוּנֵן
וְהוּא בָכָה
שֶׁהוּא מִסְכֵּן...

כְּשִׁפְקֵעוּ
כַּחוֹת סָבְלוּ
נֵיעַר אֶת כָּל
הַחֲבִילוֹת
וּבְבַעֲיָטָה
אֶחַת גְּדוּלָה
זָרַק אוֹתָן
לְתַעֲלָה!

פּוֹצֵן הַשֶּׁמֶשׁ שׁוּ... ...

מאירה ויוסי בני העשר אמרו לאימא יהודית שהילד שלה הכי חכם בעולם מפני שהוא רק בן שנה וכבר יודע לדבר.
"לא יכול להיות," אמרה יהודית, "יונתן שלי עוד לא יודע לדבר."
"הוא כן יודע," אמר יוסי, "ואם את רוצה לשמוע, אז תראי איך שהוא תכף יגיד 'השמש שוקעת'."
"

יוסי בחר בשתי המילים האלה מפני שבדיוק באותו זמן הגיעה השמש לסוף הפרדסים של רחובות ונעצרה לנוח לרגע.
"בסדר, אמרה אמא יהודית, נראה."
לקחו השנים את יונתן אל החלון, הצביעו לעבר הגלגל האדום ואמרו לו: "השמש שוקעת."
"בל... בל... בל..." מילמל הקטן.
"לא! תגיד: השמש שוקעת."
"גר... גר... גר..." גירגר הפעוט בשמחה.
"הוא בכונה מותח אותנו," אמר יוסי, "אבל אם נגיד לו כל מילה לחוד, תראי שהוא כן יודע. יונתן תגיד: 'שו... קעת.'"
"שו... קעת." אמרה מאירה בקולה המאנפף.
"לא! לא את! טמבלית! אמרתי ליונתן להגיד. תגיד שו..."
"שו..." אמר יונתן, ואימא יהודית לא האמינה למשמע אוזניה.
"הוא באמת אמר!" אמרה בהתרגשות.
"כן, ותכף תראי שהוא יגיד גם הלאה. יונתן תגיד 'השמש שו...'"
"השמש שו..." ניסתה מאירה לעזור.
אימא יהודית לא יכלה להתאפק והחליטה להצטרף למשחק. הסתכלה ישר לתוך עיניו
"החכמות של יונתן ואמרה לו בקולה החם: "השמש שו..."
"קולֶּדָה!" צרח יונתן בשמחה וכולם פרצו בצחוק גדול.
(מתוך חוברת לזכרו של יונתן גוטהילף, שנפל במלחמת לבנון הראשונה)

עפרה גלברט-אבני כְּשֵׁשׁוּמְעִים אֶמְבּוֹלָנְס צוֹפֵר

כְּשֵׁשׁוּמְעִים אֶמְבּוֹלָנְס צוֹפֵר
העור מצטמרר.

כְּשֵׁשֶׁשׁ יוֹרֵד וְהַכּוֹל סְגָרִירִי וְקוֹדֵר
פְּתָאוּס אֵיזָה עֵצָב בְּלֵב מְתַנְנֵר.

כְּשֶׁחַם וְהַשֶּׁמֶשׁ צוֹרֶכֶת מְעַל
הָרֵאשׁ קָצֵת עֵיף וּמְבַלְבֵּל.

כְּשֶׁרוֹאִים אֵיזָה פֶּרַח פּוֹרֵחַ
בְּלֵב קָצֵת שְׂמֵחַ.

אירית שושני החתול הרעב וצנצנת הזכוכית

לחתול מיאו הייתה פרווה לבנה ורק נקודה שחורה אחת על המצח. הוא אהב ליילל ולהתחמם בשמש ובמיוחד הוא אהב לאכול.

בוקר אחד הוא התעורר רעב. רעב מאוד.
"אני לא יכול להתאפק," הוא ילל, "אני מוכרח לאכול מיד."
הוא הביט סביבו, אבל בגינה לא היה אפילו פרור אחד של אוכל.
"אסור להתיימש," הוא ילל לעצמו.
והנה הגיע ריח ערב אל אפו. על הספסל הירוק ישבו ילדים ואכלו כריכים טעימים. החתול
מיאו התיישב מולם וילל בנימוס: "כבדו אותי בכריך, גם אני רעב."
אבל הילדים גירשו אותו בכעס, "תסתלק מכאן! אנחנו לא רוצים לשמוע את היללות שלך!"
החתול מיאו הסתכל בהם בעיניים עצובות והלך לו.
"אסור להתיימש," הוא ילל לעצמו. הוא המשיך לחפש וליד פח האשפה הוא ראה עוגת גבינה
עם קצפת. הוא זינק לעברה, אבל העורב השחור היה זריז יותר – הוא חטף את העוגה ועף.
החתול מיאו הסתכל בעורב בעיניים רעבות. "אסור להתיימש," הוא ילל לעצמו. "לפחות
השמש נעימה, אוכל להתחמם בה קצת," חשב החתול. הוא התגלגל על הדשא ופתאום נתקל
בצנצנת זכוכית שמנה וגדולה מלאה באוכל טעים. "מישהו יצא לפיקניק ושכח לנקות אחריו,"
הוא ילל בסיפוק. הצנצנת הייתה שמנה וגדולה, אבל הפתח שלה היה צר. איך אגיע לאוכל? אסור
להתיימש," הוא ילל לעצמו.
הוא דחף את ראשו לתוך הצנצנת. דחף ודחף. עוד קצת ועוד קצת עד שהראש נכנס. עכשיו
הוא זלל וזלל... היו שם סרדינים, חביתות ועוגות וכל הטעמים התערבבו לו בפה והיה לו טעים
מאוד.
"אני שבע סוף סוף." ילל החתול מיאו, "נעים לי וטוב."
"מיאו... מיאו." ילל שוב החתול. הוא לא הצליח להוציא את הראש מן הצנצנת עכשיו. הוא
התאמץ מאוד, אבל הראש לא יצא. "מיאו..."
לידו דהר חמור שחור. "חמוריקו הטוב," ילל החתול לחמור, "רגליים חזקות יש לך, תבעט
בצנצנת ושבור אותה."
"אני ממהר מאוד," נער החמור, "באורווה מחכה לי ארוחה טעימה."
"חבל כל כך," הצטער מיאו.
לידו דילגה עז חומה. "עיוזנת טובה," ילל החתול לעיזה, "קרניים חזקות יש לך, נגחי בצנצנת
ושברי אותה."
"אני ממהרת מאוד," פעתה העיזה, "בדיר מחכה לי ארוחה טעימה."
"קשה לי כל כך," חשב מיאו.
לידו עבר דורבן אפור. "דורבניקו הטוב," ילל החתול לדורבן, "קוצים חדים יש לך, דקור את
הצנצנת ושבור אותה."
"אני ממהר מאוד," נשף הדורבן, "במאורה מחכה לי ארוחה טעימה."
"מחניק פה כל כך... אסור להתיימש," הוא ילל לעצמו. באותו רגע הגיעו אל אוזניו צלילי
חליל רחוקים. "כל כך יפים הצלילים," הוא התפעל. הצלילים הלכו והתקרבו אליו ועכשיו הוא
שמע קול של ילדה: "מסכן החתול, הוא לא יכול להוציא את הראש מן הצנצנת!"
– זאת היתה ספיר שטיילה עם סבתה בגינה. היא הניפה את החליל שלה בחוזקה והיכתה בצנצנת.
היכתה פעם אחת ועוד פעם – והצנצנת נשברה. החתול היה חופשי וילל בשמחה: "הצלת אותי,
איך אני אודה לך?"
"תיילל, תיילל, ואני אחלל, אתה תיילל ונלך לטייל."
והסבתא אמרה, "ואני אשיר."
וכך היה – הסבתא שרה, ספיר חיללה והחתול ילל. והמטיילים בגינה קראו בפליאה, "איזו
להקה נפלאה!"

שישי מאיר אצל הספר

פעם ראשונה אצל ליאון הספר.
הוא שם על הכסא פרו
ועוד פרו.

אני גבוהה...
אמא מחיכת אלי מן המראה.
ליאון עוטר אותי בספר
ומתיז מים קרים על השיער.
אמא אומרת לו:
"תוריד רק קצת, פה ושם,
לא יותר מדי קצרו."
הספר מספר, הספר מקצרו,
קצת מדגדג...
אני עוצמת ת'עיניים.
שיק שיק, משקשקים המספרים.
אחר כך הוא מבקש את ערפי
ומוריד בבת אחת את הספר.
"זהו זה, מידל'ה, נגמר!"
אומר לי ליאון הספר.

מן המראה נשקף אלי
ילד מפר.

כשתהיה גדול

שי
מה אתה רוצה להיות
כשתהיה גדול?
רוצה להיות רופא?
אופה?
אולי שוטר כמו דוד גדליהו?
אולי סופר?
שמא עתונאי
פבאי?
אולי בנאי?

לא! אני רוצה להיות
רק שי

עדינה בר-אל השומר החכם

לסבא צ'יקו יש פֿלֿב שְׁמִירָה בְּשֵׁם חוּמִי. פֿלֿב שְׁמִירָה? פֿן, הוּא שוֹמֵר עַל הַבֵּית, עַל הָאוֹטוֹ, עַל הַטְּרַקטוֹר וְעַל כָּל הַמְּשָׁק. מֵדוּעַ נִקְרָא שְׁמוֹ חוּמִי? פֿשוּט מְאוֹד, כִּי הוּא הִגִּיעַ כְּגוֹר קֶטֶן, בְּצַבֵּעַ חוּם. הַיּוֹם הוּא כְּבָר גְּדוֹל, אָבֵל עֲדִין בְּצַבֵּעַ חוּם.

חוּמִי נִמְצָא כָּל הַיּוֹם בְּחֶצֶר. שוֹמֵר, נוֹבֵחַ עַל עוֹבְרִים וְשָׁבִים בְּפִכִּישׁ וְעַל הַנְּכַנְסִים לְחֶצֶר, מְשַׁחֵק עִם הַחֲתוּלִים בְּרִדִּיפָה אַחֲרֵיהֶם, (אָבֵל לֹא פּוֹגֵעַ בָּהֶם...)

פֿעֲמִים בְּיוֹם, בְּבִקְרָה וּבְעֶרְבֵי, סָבֵא צ'יקוֹ מְשַׁחֵרֵר אֶת חוּמִי, כְּדִי שְׂיוּכַל לְהַתְרוֹצֵץ בְּרַחְבֵי הַמּוֹשָׁב, וּלְהַשְׁתַּחֲרֵר קֶצֶת... אָבֵל, לִפְנֵי שֶׁהוּא מְשַׁחֵרֵר אוֹתוֹ, סָבֵא צ'יקוֹ שֶׁם לוֹ מַחְסוֹם, כְּדִי שֶׁחֵס וְחָלִילָה לֹא יִנְשָׁף מִיָּשָׁהוּ.

עֶרְבֵי אֶחָד, צ'יקוֹ שֶׁם מַחְסוֹם לְחוּמִי וְשַׁחֲרָר אוֹתוֹ. אַחֲרֵי שֶׁחוּמִי חֲזַר מִסָּבוֹב גְּדוֹל בְּשִׁכּוּנָה, צ'יקוֹ הוֹרִיד אֶת הַמַּחְסוֹם, שֶׁם עַל אַחַת הַחֲבִיטוֹת בְּכַנִּיסָה לְמַחְסָן, הוֹצִיא מִהַמַּחְסָן אֶכָּל בְּשָׂבִיל חוּמִי וְנִכְנַס הַבֵּיתָה.

לְמַחְרָת בְּבִקְרָה, כְּאִשֶׁר צ'יקוֹ רָצָה לְשִׁים מַחְסוֹם לְחוּמִי וּלְשַׁחֲרָר אוֹתוֹ, הוּא לֹא מְצָא אֶת הַמַּחְסוֹם. אֵיפֹה הוּא יְכוּל לְהִיּוֹת? הוּא לֹא הִיָּה בְּתוֹךְ הַמַּחְסָן, הוּא לֹא הִיָּה בְּחוּץ עַל הַחֲבִיט לִיד הַמַּחְסָן. אוּלַי מִיָּשָׁהוּ בָּא וְלָקַח אוֹתוֹ? אָבֵל חוּמִי הִיָּה נוֹבֵחַ אִם מִיָּשָׁהוּ זָר הִיָּה מִגִּיעַ.

סָבֵא צ'יקוֹ חֲפֵשׁ וְחֲפֵשׁ וְלֹא מְצָא. אַחֲרֵי כַּמָּה שָׁעוֹת, כְּאִשֶׁר סָבֵא צ'יקוֹ עֲבַד בְּחֶצֶר, הוּא רָאָה פְּתָאוּם תְּלוּלִית חוּל קֶטַנָּה. הוּא הִחַל לְחַפֵּר, וְהִנֵּה, מִתְּחַת לְתְּלוּלִית, בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, הוּא מְצָא אֶת... הַמַּחְסוֹם.

”הוּי, חוּמִי שׁוֹכֵב, ” אָמַר סָבֵא לְפִלְבוֹ, ”נִפְתָּרָה הַתְּעֻלוּמָה. אַתָּה חֲפַרְתָּ וְהִטְמַנְתָּ אֶת הַמַּחְסוֹם בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. לֹא כָּל כֶּף נָעִים לְךָ לְהִיּוֹת חֲסוּם פֿעֲמִים בְּיוֹם... הָא? ” חוּמִי לֹא עָנָה, כְּמוֹכֵן. הוּא יָדַע שֶׁאֵין לוֹ בְּרָרָה. אִם הוּא רוֹצֵה לְהַשְׁתַּחֲרֵר וְלְצַאת מִן הַחֶצֶר פֿעֲמִים בְּיוֹם, זֶה חֲבִיב לְהִיּוֹת עִם מַחְסוֹם.

אהוד בן עזר המכנסיים של אפרים

לִילָד רָזָה בְּשֵׁם אֶפְרַיִם
נִפְלו תְּמִיד הַמְּכַנְסִים –
הִדִּק אוֹתָם בְּחִגּוּרָה
נִפְלו בְּאִמְצַע הַשְּׂדֵרָה
בְּכַתְּפֵיּוֹת אוֹתָם תִּפְס
קִפְץ לוֹ הַקְּצָה וְנָס
קָשַׁר אוֹתָם בְּחֶבֶל-גָּס
נִשְׁאָר הַחֶבֶל בְּלִי מְכַנֵּס –
מָה עוֹשִׂים, מָה עוֹשִׂים,
בְּלִי מְכַנֵּס וּבְלִי כִיסִים –
כִּי צַד לְרַחוּב אֲצֵא, כִּי צַד
לֹא מְכַנֵּס עַל אֵיזָה צַד?
תִּפְס בְּמְכַנְסֵי אֶפְרַיִם
לְבַשׁ אוֹתָם עַל הַיָּדַיִם –
וְכֶף יֵצֵא גָּאָה לְרַחוּב

טִיל שְׁעָה הַלֹּךְ וְשׁוֹב
הַמְכַנְסִים לֹא בָּרְחוּ –
אֶךְ כָּל הָאֲנָשִׁים, חִיבוּ.

סוף בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר
שירים וסיפורים לגיליון 2 יתקבלו בשמחה

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 2, תמוז תשפ"א, יולי 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שבצ'רוּפָה (אָטצ'מֶנט).

התוכן:

עֲפָרָה גִּלְבֶּרְט-אָבְנִי: פְּתָאוּם בְּאֶמְצַע הַיּוֹם.

מיכל סנונית: נשיקות של סבתא.

משה גרנות: אגדת השיזף המצוי.

אירית שושני: שְׁתוּלָה.

נורית יובל: בְּדִיחָה.

עדינה בר-אל: כִּפְתוֹר מְפָלָא מְאוֹד.

הַדָּס בֶּר-אֵל: הַכִּפְתוֹר הַמְּפָלָא.

פוצ'ו: וזה מה שסיפרה חנה ליה הקטנה לאריה שאהב תות.

דורית אורגד: "נעים כמו ליטוף."

שישי מאיר: 1. מתי. 2. פֶּלֶב, לָמָּה אַתָּה נוֹבֵחַ?

אהוד בן עזר: אז מה אם אני קצת מלוכלך?

עֲפָרָה גִּלְבֶּרְט-אָבְנִי פְּתָאוּם בְּאֶמְצַע הַיּוֹם

פְּתָאוּם

בְּאֶמְצַע הַיּוֹם

הַתְּחִיל אֶלְעָד לְקַלֵּל.

פְּתָאוּם הוּא אָמַר לְחַגִּית

בְּלִי סִבָּה:

"את שמנה כמו דָּבָה!"

לְנִיבָה אָמַר בְּלִי בּוֹשָׁה:

"את טְפֹשָׁה!"

לְטַל הוּא אָמַר בְּרִנְזָה:

"את הוֹלֶכֶת כְּמוֹ בְּרִנְזָה!"

אפילו לרחל הגננת הוא אמר בקצפה וחיך:
"לא אשמע בקולך!"

כך פתאום
באמצע היום.

ניבה, חגיית וטל
אמרו לאלעד:
"אתה לא נחמד!"
ורחל הגננת אמרה לו
לשבת בצד.
"אולי כך תלמד!"

ואלעד
נשא את רגליו
הלך עד לקצה הקצר
ישב
וחשב.

עכשיו
הוא בכלל לא כעס
ובכלל לא שגא אף אחד.
הוא הביט מהצד
איך כלם משחקים בשמחה
והרגיש קצת לבד.
הוא בכלל לא הבין מה קרה לו.
הוא הביט בכלם בחבה.

לפעמים
ילדים נחמדים
מדברים בקצפה
בלי סבה.

מיכל סנונית נשיקות של סבתא

יש נשיקות לבכי
יש נשיקות לצחוק
יש נשיקות על הלחי
יש נשיקות מרחוק –

הן עפות באוויר
ונחתות בלב,
לא רואים אותן
אך מרגישים היטב.

וְנִשְׁקוֹת לְצוּרָא
וְנִשְׁקוֹת לְעוֹרָף
וְנִשְׁקוֹת לְקִיץ
וְנִשְׁקוֹת לְחוֹרֵף.
וְנִשְׁקוֹת שְׂאוּסָפִים
אַחַת אַחַת
וְנִשְׁקוֹת שְׂמֻקָּבִלִים
בְּכַת אַחַת.

סְבָתָא שְׁלִי הִיא
אֶלּוּפַת הַנִּשְׁקוֹת
נִשְׁקוֹת שְׂמֻנְחָמוֹת
וְנִשְׁקוֹת שְׂמֻפְיִסוֹת.
מִפְזָרָת אוֹתָן בְּאֹוִיר
לְכָל הַמְשַׁפָּחָה
וְהַבֵּית כּוּלוֹ צָהֳלָה וְשֻׁמְחָה.

אֲנִי בְטוּחַ שְׂכַשְׂאָגְדֵל
עוֹד יִהְיוּ לְסְבָתָא שְׁלִי נִשְׁקוֹת
מְלוֹא הַסֵּל.

וְגַם כְּשֶׁאֵהִיה בֵּין מְאֲתִיִּים
הַנִּשְׁקוֹת שֶׁל סְבָתָא שְׁלִי
יְרִדוּ אֵלַי מִהַשְּׁמַיִם.

מתוך הספר "נשיקות של סבתא"
שראה אור לכבוד שבוע הספר. הפצת סטימצקי.

משה גרנות אגדת השיזף המצוי

אָרוּ הַלְבָּנוֹן, הַמֶּלֶךְ
זָמַן אֶת עֲצֵי הַפֶּלֶךְ
לְדִיוֹן שֶׁל כְּבֹד רֹאשׁ
בֵּין יוֹרֵה וּבֵין מְלַקוֹשׁ.
נִשָּׂא קוֹלוֹ, וְכֵה נְאֻם,
מִמְרוֹם הַהָר רְעַם:
"בְּאַרְצֵנוּ יֵשׁ עֲצִים
שִׂיחִים בְּשֹׁפֵעַ... גַּם קוֹצִים,
אֲנִי זָקוּק לְעֵץ וַתְּרַן
שֶׁבְשֹׁדוֹת יִדְבַק אֵיתָן –
מִיָּם סוּף וְעַד לָדָן."

הַשְּׁטֵה אֶמְרָה, "סְלִיחָה,
אֲנִי רַק בְּמִלְחָה
שֶׁל הַנֶּגֶב מְצַלִּיחָה
לְנִבְט וּלְהִבִּיא בְּרִכָּה."

הַשְּׁקֵמָה כֹּה הַתְּנַצֵּלָה:
"אוֹתִי תִמְצָא רַק בְּשֹׁפֵלָה,
הַבְּהִרְתִּי זֹאת מִהַתְּחַלָּה."

הָאֵלוֹן רְעִיו הַקֵּהִיל:
"אֲנַחְנוּ נְטָעֵי הַגִּלְיָל –
גַּם תַּחְתּוֹן, גַּם עֲלִיוֹן,
מֵאֲדָמָתָם לָנוּ הָאוֹן."

כָּךְ כָּל עֵץ חֹשֶׁף הִיסְטוֹרִיָּה
וְדִבְק בְּטָרִיטוֹרִיָּה.
רַק עֵץ אֶחָד צָנוּעַ
הַגִּיב בְּקוֹל כְּנוּעַ:
"לְצַמַּח אֲנִי מוֹכֵן
מֵאֵילָת וְעַד לָדָן."
צוּף מְתַק מִפִּיּו נְטָף,
הִיָּה זֶה עֵץ הַדוּם – שִׂיזָף.

הָאָרוּ מְאֹד שָׂמַח
וְעֵנָה לוֹ בְּקוֹל רֵף:
"מְבַרְךָ תִּהְיֶה שִׂיזָף,
בְּקוֹצִים אֶמְנֵם תוֹקֵף,

אף פרות יהיו בשפע,
ואדם יהיה הצבע,
מתקים וטעימים,
עגלים וקטנטנים.
לא רק זאת – לך יתאים
שירבו לך שנים,
שמאות שנים תפרח,
והגזע לא ימך.”

ברכת הארז התקימה –
הוא גדל גם בשממה,
גם בואדי, גם בגבע,
מנין את הנוף בצבע.
פרותיו הם טעימים,
מתקים ואדמים,
ומאות שנים הוא חי
מקטורה ועד תל-חי.
דגמאות אתם רוצים?
בחצבה ובכורזים
יש עצי שיץ זקנים
שפורחים כמו נטעים.
משה גרנות

אירית שושני שתולה

עברתי בהפסקה ליד מגרש בית הספר
שתלתי עצמי בין הבנות
היה להן קוקו מתוק
וקשת בצבעי ילדות
אחת צוּתה
אחת צוּתה
אחת שתקה
אחת חיכה
אני
הייתי החולמת
בהקיץ

השיר, מתוך ספרי "צלילים שקופים" – שירה (בהוצאת ספרי עיתון 77, 2015). יכול להתאים גם לילדים ובמיוחד לילדות.

נורית יובל בְּדִיקָה

חֲתוּל אֶחָד
סֵפֶר בְּדִיקָה
לְחִבְרֵי
בְּמִדְרָכָה
וְהִיא הִיָּתָה
כֹּה מְצֻלָּה
שֶׁהֵם פָּרְצוּ
בְּצָחוּק-צְרִיקָה
חִי-חִי חֵה-חֵה !
חִי-חִי חֵה-חֵה !
הֵם צִחְקוּ
הִתִּיזוּ רוּק
הֵם נִחְנְקוּ
כִּמְעֵט מְצָחוּק
הִתְגַּלְגְּלוּ
הִשְׁתַּעֲלוּ
קָפְצוּ-נָפְלוּ
וְהִתְפַּתְלוּ ----
הִשְׁתוּלְלוּ
שֵׁם עַד דְּמָעוֹת
כִּמְעֵט שְׁלֹא
יָכְלוּ לִרְאוֹת
אוּ לְמַלֵּא
אֶת הַרְיָאוֹת...
כֹּל בְּטֶן רַךְ-
עֲדָה נוֹרָא
מָמָשׁ כִּמוֹ פּוֹדִינֵג
בְּקִדְרָה !

אֶחָד, בְּצֵד
הַמִּדְרָכָה
שְׁלֹא הִבִּין
אֶת הַבְּדִיקָה
הַבֵּיט בָּהֶם
כְּלִי כֹל שִׁמְחָה
וּבְפָנִים
קִצְת מִפְתָּעִים
אָמַר:
"אֲתֶם"
מְשׁוּגָעִים !"

עֲדִינָה בַּר-אֵל כַּפְתּוֹר מִפְּלֵא מְאוֹד

הִיָּה הִיָּה יֵלֵד שְׁלֵא אָהֵב לַכַּפְתּוֹר כַּפְתּוֹרִים.
הוּא אָהֵב חֲלָצוֹת שְׁלוֹכְשִׁים מִבְּעַד לְרֹאשׁ.
הוּא אָהֵב מִכְּנָסִים עִם רוֹכְסָן.

יוֹם אֶחָד קָנִי לוֹ חֲלָצָה לְכַבוֹד חֲתָנָה שֶׁל הַדּוּדָה.
הַחֲלָצָה הִיָּתָה מְאוֹד יָפָה:
לְכָנָה, עִם שְׁרוּוֹל אֶרֶץ וְעַם...
כַּפְתּוֹרִים.

"אֲנִי לֹא אוֹהֵב כַּפְתּוֹרִים." הוּא אָמַר.
אָבֵל אִמָּא וְאָבֵא אָמְרוּ: "זוֹהִי חֲלָצָה חֲגִיגִית.
תִּצְטָרֵף לְלִבֶּשׁ אוֹתָהּ בְּמִסְבַּת הַחֲתָנָה."

בְּלִילָה לְפָנֵי הַחֲתָנָה, הוּא חָלַם חֲלוֹם.
בְּחֲלוֹמוֹ הוּא רָאָה אִישׁ זָקֵן,
יּוֹשֵׁב וְתוֹפֵר כַּפְתּוֹרִים.
הָאִישׁ תָּפַר הַמוֹן כַּפְתּוֹרִים:
לְחֲלָצוֹת שֶׁל בָּנִים וּבָנוֹת,
לְמִכְנָסִים, לְאַפְדּוֹת וְלִמְעִילִים.

והנה, נגמרו לאיש הכפתורים.
נשאר לו רק כפתור אחד,
כפתור גדול ומשנה.
נסה הזקן לתפר את הכפתור אל מעיל,
אך הוא סרב להתפר.
התפלא האיש, ופתאום...
זע הכפתור ויצא מהבית.
יצא הזקן אחריו.
התחיל הכפתור
מתגלגל ומתגלגל ברחובות,
נתקל באנשים ובגדרות,
והאיש הולך אחריו.

הכפתור המשיך להתגלגל,
עד שהגיע לשער אחד,
לפניו עמדו שני כפתורים גדולים מאוד,
כשומרים.
הכפתור נכנס מבעד לשער.
הכפתורים השומרים אמרו לזקן:
"אתה לא משלנו,
אבל אתה יכול לבקר קצת."

זו הייתה ארץ הכפתורים.
היו בה המון כפתורים,
מכל מיני גדלים ומכל מיני צבעים,
ובראשם – כפתור ענק,
מלך הכפתורים.
הוא נתן לזקן שק במתנה.

כשחזר הזקן הביתה בערב,
ספר הפל לאשתו.
הם פתחו את השק,
ומה מצאו בתוכו?
כפתורים מכל המינים
והצורות והצבעים,
כפתורי זהב וכסף,
משלשים, מרבעים, עגלים ומלבניים.

למחרת, לפנות ערב,
התכוננו כלם לחתונה.
הילד לבש את החלצה החגיגית,
ו... כפתר בעצמו
את כל הכפתורים.
אמא ואבא התפלאו מאוד,
והילד ספור להם את החלום שלו.

* **עדינה**: מבסס על ספור שפֶתְבָּה בתי הַדַּס בְּהִיּוֹתָה בַת שְׁמוּנָה וְחָצִי. (פורסם ב"ידיעות אחרונות" בשנת 1985).

מעט הילדים הכפתור המפלא

לפני שנים רבות חי איש זקן שתפר כפתורים. יום אחד נגמרו לאיש הכפתורים ונשאר לו רק אחד – כפתור גדול ומשנה. נסה הזקן לתפור את הכפתור אל מעיל, אף הוא סרב להתפור. התפלא האיש, אף פתאום זע הכפתור והתחיל מתגלגל ומתגלגל ברחובות, נתקל באנשים ובגדרות, עד שהגיע לשער אחד. הכפתור עבר בשער – והזקן אחריו. פתאום ראה הזקן המון כפתורים קטנים וגדולים, ובראשם עמדו שני כפתורים גדולים מאוד פשוטרים. אמרו הכפתורים לזקן: "אתה לא משלנו, אבל אתה יכול לבקר קצת."

נגשו הכפתורים אל האיש ונתנו לו שק במתנה. וכשחזר הזקן בערב הביתה, ספר הכל לאשתו. הם פתחו את השק ומה מצאו בתוכו? כפתורים מפל המינים והצורות והצבעים. כפתורי זקב וכסף, משלשים, מרבעים, עגלים ומלבניים, ואם האיש עוד חי, הוא עדין תופר אותם עד עצם היום הזה.

הדס בר-אל
בת שמונה וחצי
ניר-ישראל

פּוֹצִי

וזה מה שסיפרה חנה ליה הקטנה לאריה שאהב תות

"יום אחד לבשתי את שמלת השבת שלי ויצאתי לבקר את הקיפוד שאהב לרקוד, כי יונתן הקטן סיפר שהוא עוד לא מצא חבר. הלכתי ביער על השביל ופתאום פגשתי את השפן הקטן ששכח לסגור את הדלת. בהתחלה לא הכרתי אותו, כי הוא היה עטוף בכל כך הרבה מעילים וסוודרים, עד שהייתי בטוחה שזהו פו הדב. הסתכלתי טוב טוב ורק לפי השעון שהיה לו ביד, הבנתי שזהו השפן של החברה שלי עליזה. כל כך שמחתי להיפגש איתו, עד ששכחתי את הקיפוד שעוד לא מצא עם מי לרקוד והתחבקתי עם השפן, גם הוא חיבק ונישק אותי חזק חזק, כאילו לא ראה אותי לפחות מאה שנה, עטשי... סליחה! היה לי רק חבל שהוא שכח לסגור את הדלת, עטשי... עטשי... אם הייתי יודעת שהוא עוד מצונן הייתי נזהרת, עטשי... עטשי... עטשישישי... סליחה אדון אריה לא רציתי להרטיב אותך, זה הכול השפן אשם."

"אני יודע", אמר האריה כשהוא מנגב את פניו בכפו השעירה. "השפן העצלן הזה תמיד שוכח לסגור את הדלת. תאמיני לי שכבר עכשיו הייתי בולע אותו חי, אבל יש לו מזל שאני אוהב רק תות. עטשי..."

חנה ליה התרחקה מהאריה המתעטש כי נזכרה פתאום שהקיפוד עוד רוצה לרקוד. חיפשה אותו, חיפשה חיפשה ופתאום מצאה איש זקן נושא שק פחמים. ברגע זה היא שכחה את הקיפוד שמחפש חבר – אבל זה כבר סיפור אחר.

פּוֹצִי

דורית אורגד

"נעים כמו ליטוף"

אליושה היה מצונן ולכן לא הלך לגן הילדים. הוא נשאר בבית ושיחק עם גור החתולים שמצא לפני יומיים מייל ליד הגן והביא הביתה. אימא לא היתה מאושרת לראות את הגור בקרון שלהם. "גם ככה צפוף לנו כאן", אמרה אליושה, "תמצא לו בבקשה מקום אחר."

"בינתיים שיישאר", הפציר אליושה באימא.

אחרי שנענתה להפצרותיו, הוא הכריז, "מצאתי לגור שם מתאים – 'שחורי'."

אימא הביטה בגור, "כן", אמרה, "הוא באמת שחור כזפת."

"אני רוצה לקחת אותו למגרש המשחקים", אמר אליושה ונזכר במגרש המשחקים הגדול שהיה ליד הבית שלו במוסקבה.

"בסדר", אמרה אימא, "אתה יכול ללכת, אבל אל תחזור מאוחר."

*

שיירת מיניבוסים התקרבה ל"גבעת המטוס" ונעצרה ליד מגרש המשחקים. אחד אחד ירדו מן המיניבוסים עולים חדשים מאתיופיה. הם הביטו סביבם בפליאה. האם זאת ירושלים שעליה חלמו תמיד?

הם לא ציפו להגיע למגרש משחקים, והביטו בעיניים גדולות בשתי הנדנדות הקטנות ובסחרחרה החלודה.

"בואו לבתים", קראו להם המלווים שלהם והוליכו אותם לקרונות המגורים.

"תראה, שחורי", לחש אליושה לתוך אוזנו של גור החתולים, "באים לגור פה אנשים שצבע עורם הוא כמו הפרווה שלך."

לא היה נעים לחתלתול שלוחשים לו לתוך האוזן. הוא השמיע יללה וקפץ לרצפה.
"אתה לא רוצה לראות את האנשים האלה?" צחק אליושה, "כמוך כמוני, גם אני לא רוצה
לראות אותם כאן. הם לא משלנו." כך אמר למרות דברי המורה, שאומרת תמיד, "כל בני ישראל
הם אחים."

*

סבא של צ'יקולה יצא מן המיניבוס וירד על ברכיו לנשק את האדמה הקדושה של ירושלים.
אחר כך התרומם, וזקוף קומה צעד לקרון הקטן שהועידו לו ולנכדו. "אשרינו שזכינו להגיע למחוז
חלומותינו," מלמל כמו בתפילה.
צ'יקולה לא אמר דבר. הוא חשב בעצב על הוריו שנשארו באתיופיה, ועדיין לא ידוע מתי
תתאפשר עלייתם לישראל.

*

אליושה חזר הביתה. אימא שטפה את הרצפה ואמרה לו לחכות בחוץ עד שהרצפה תתייבש.
הוא יצא עם שחורי וחיפש בעיניו ילדים לשחק איתם. אבל לא ראה בסביבה שום ילד, עד
שהופיע צ'יקולה. הוא התקרב למגרש המשחקים, ואליושה עקב אחריו בעיניו. מה הוא מחפש
במקום הזה? אמר אליושה בליבו, שיסתלק מכאן!
צ'יקולה כאילו הרגיש מה הילד בהיר השיער חושב עליו, כי הסתובב והלך משם.
שוב נשאר אליושה לבדו.
עורב אפור, שעף בשמיים, ירד לאדמה וניקר פרוסת לחם. מאי שם הופיע כלב ונבח על העורב,
שהתרומם ועף.
אליושה הביט בהם ולא שם לב לשחורי שלו, לגור החתולים שנבהל וברח.
"בוא שחורי," קרא לו אליושה, "אל תפחד, כלב נובח לא נושך!"
אבל שחורי רץ במהירות ונעלם.
אליושה הלך לחפש אותו ולא מצא. הוא היה עצוב ובכה. הוריו עזרו לו לחפש. עד שירד הערב
ונעשה חשוך, הם המשיכו לחפש את שחורי.

בלילה לא הצליח אליושה להירדם. הוא חשב רק על שחורי. בבוקר היו עיניו אדומות. אולי
מחוסר שינה. אולי בגלל הדמעות.
ביום הבא זרחה בשמיים שמש גדולה, ואליושה התהלך בשכונה והמשיך לחפש את גור
החתולים שלו, אף על פי שלא האמין עוד שימצא אותו.
כשהתקרב לקרון המגורים של צ'יקולה התחיל לבו לפעום בחזהו בחוזקה. הוא שמע "מיאו-
מיאו" בקול דק וראה את צ'יקולה מחזיק בזרועותיו את הגור שלו.
הוא התקרב אליו וראה שרגלו של הגור חבושה.
עיניו הכחולות של אליושה הישירו מבט אל עיני הזפת היוקדות של צ'יקולה, והוא אמר בליבו,
הילד הזה מצא את שחורי שלי. אבל מה התחבשת הזאת על הרגל שלו?
"יש לגור פצע ברגל," אמר צ'יקולה, "אבל אל תדאג, סבא שלי יודע לרפא."
"סבא שלך חבש את הרגל שלו?" שאל אליושה.
צ'יקולה הנהן והושיט לאליושה את שחורי.
אצבעותיהם נגעו אלו באלו, והמגע שחשו שניהם היה נעים כמו ליטוף.
ביום הבא נפגשו שוב צ'יקולה ואליושה במגרש המשחקים.
"תביט," אמר אליושה לצ'יקולה, "הפצע של שחורי לגמרי התרפא."
"אמרתי לך שסבא שלי יודע לרפא," ענה לו צ'יקולה והלך להתנדנד בנדנדה.
כשגמר צ'יקולה להתנדנד, מסר לו אליושה את הגור והלך גם הוא להתנדנד.
אחר כך הם עלו יחד לסחרחרה, ואת שחורי הם הושיבו ביניהם.
מאז שהחלו לטפל יחדיו בשחורי, נעשו אליושה וצ'יקולה חברים טובים, שנהנים לבלות זה
עם זה, גם כאשר שחורי משחק עם החברים שלו.

דורית אורגד

שישי מאיר מתי

מתי כבר אוכל,
כמו אחי יובל,
ללכת לבית הספר.
לשאת על הגב
ילקוט רחב
ובו מחברות וספר.

כמה זמן עוד אפשר
ללכת יום יום לגן
כמו ילד קטן ? !

כלב, למה אתה נובח ?

כלב,
למה אתה נובח ?
אין איש בקצר.
החתול כבר גם
גם העכבר
גם עכברה
רק אתה עדין ער
והירח.

אז למה תנבח ?
שמעת רחש ?
זה פלום
זה רק רשרוש העשב.
מישהו אותך הרגיו ?
היאך ?
כלב, לך לישן
ואל תנבח.

אהוד בן עזר אז מה אם אני קצת מלוכלך ?

אמא, את אומרת שאני פרחח,
אמא, אז מה אם אני קצת מלכלך ?
אחרי-הצהרים שמקתי בחוץ
בבוץ ובחול ובכל מה שנחוצ
לילד פדי להרגיש חופשי –

וְאָנִי מְאֹשֶׁר, מִמָּוֶשׁ, חֵי נִפְשֵׁי!
הַשְּׂרוּל הַתְּלַלְלָהּ כְּשֶׁהִתְזַחְתִּי עַל דָּגָה –
בְּמִלְחָמַת-הַמַּיִם הָיִיתִי אֶלּוּף!
אִמָּא, בְּגֵד זֶה לֹא קִלְפָה שֶׁל בְּנָנָה
שְׂזוּרְקִים אֶתְרֵי הַקְּלוּף –
בְּגֵד אֶפְשֶׁר לְהַשְׁלִיף לְכַבִּיסָה
מָה אֵת כּוֹעֶסֶת? הֲנִי בְּכַנִּיסָה
יֵשׁ לִי גַם נְעָלִים שֶׁל בָּץ
וְאוֹתָן אֶפְשֶׁר בְּקִלּוֹת לְרַחֵץ –
מִי יְכַבֵּס? מִי יִשְׁטֹף? אָנִי לֹא יוֹדֵעַ –
אָנִי בְּאִמְבִּטְיָה, זֶה כִּיף מְשַׁגֵּעַ!

סוף

בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגננות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 3 יתקבלו בשמחה.

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 3, אב תשפ"א, אוגוסט 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שבצ'רוּפָה (אָטצ'מֶנט).

התוכן:

עֲפָרָה גְּלִבְרֵט-אַבְנִי: **אם רוצים להתיידי עם סוס.**
נורית יובל: **1. ארְבָּה. 2. פר יומן.**
משה גרנות: **הרדוף הנחלים.**
עדינה בר-אל: **יום הלדת לאורי.**
יעקב זמיר: **סיפור שסיפרתי לנכדיי על עליית סבתם לישראל.**
שישי מאיר: **כְּשֶׁאֲנִי חוֹלָה.**
אירית שושני: **הריקוד האחרון של דונה.**
פוצ'ו: **סימני אהבה.**
אהוד בן עזר: **הגברת שגרה כבר יומיים, בקומה שמתחת לאוזניים.**

עֲפָרָה גְּלִבְרֵט-אַבְנִי אם רוצים להתיידי עם סוס

אם רוצים להתיידי עם סוס
קונים לו קוקיות מפלסטיק או שנהב,
שיוכל לקשט את הזנב.

אם רוצים להתיידי עם זפּרָה
קונים לה מכנסים וכחנות וצעיף,
שתוכל את הפיג'מה להחליף!

אם רוֹצִים לְהַתְיַדֵד עִם נֶמֶר
מְבִיאִים לוֹ מִבְרֶשֶׁת, סִבּוֹן וּמִים חֲמִים,
שְׂיוּכָל סוּף סוּף לְהִסִיר אֶת הַפְתָּמִים !

אם רוֹצִים לְהַתְיַדֵד עִם גִּירָפָה
קוֹנִים לָהּ סֵלֶם גְּבוּהָ וְיָפָה,
שְׂיוּכָלוּ כָּל אוֹרְחֵיהָ לְעֵלוֹת לְכוֹס קָפָה !

אם רוֹצִים לְהַתְיַדֵד עִם צֶב
פּוֹתְחִים לוֹ אֶת כָּל הַדְּלָתוֹת,
שְׂיוּכָל סוּף סוּף לְצֹאת לְבֵלוֹת !

איור : נורית צרפתי

נורית יובל

אַרְכָּה

(מפת מצרים, ספנה לחקלאות)

אַרְכָּה עָצוּם וְקִטְלָנִי
כְּמַעַט כְּמוֹ נֶשֶׁק גֶּרְעִינִי
לֹא סָתַם הוּא מִמְּכוֹת מְצָרִים !
כְּשֶׁרַק צוֹמְחוֹת לוֹ הַכְּנָפִים
הוּא טָס עִם שְׂבָט מְזִיקִים
אֶל הַשְּׂטָחִים הַיְרֻקִים.
הֵם שׁוֹעֲטִים, גְּדוּדִים גְּדוּדִים,

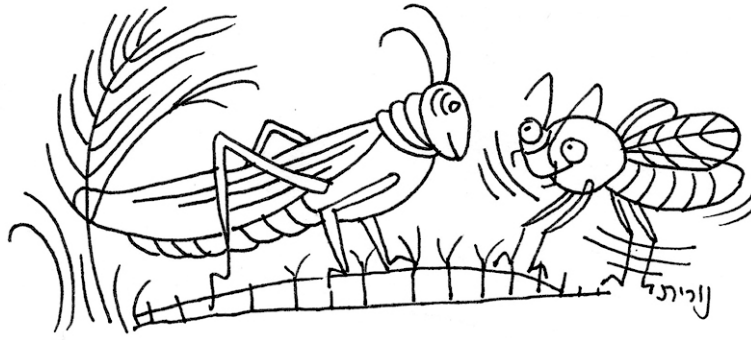
וְנוֹחֲתִים וּמְשֻׁמְדִים
אֶת כָּל הָאָרֶץ מְכַסִּים
וְלוֹעֲסִים, וְלוֹעֲסִים
וּמְכַלִּים וְזוֹלְלִים
פְּרָחִים, קְלָחִים,
פְּרוֹת, עָלִים
עַד שְׁנוֹתֶרֶת אֲדָמָה
קָרַחַת כְּמוֹ מְדַבֵּר שְׂמָמָה.
וְכֹאֲשֶׁר הֵם מִתְרַבִּים
שׁוֹב יֵשׁ מְלִיוֹנִים שֶׁל אֲרָבִים,
טָסִים-עָפִים עוֹבְרִים כָּל גְּבוּל
וּמְשֻׁמְדִים אֶת הַיְבוּל.

*

נְחִיל אֲרָבִים בָּא מִמְצָרִים,
כְּסָה כָּל גֵּיא, גְּבָעָה, מִישׁוֹר.
יָרֵק, אֶצֶלֶם, מוֹל הָעֵינִים
הוּא כְּמוֹ אָדָם לִפְנֵי הַשׁוֹר
וְהֵם עָטִים כְּמוֹ עֶנָן
עַל כָּל יָרֵק וְרַעְנָן.
אֲרָבָה צָעִיר (קוֹרְאִים לוֹ "יֵלֶק")
רָצָה גַם הוּא לְקַחַת חֵלֶק
עִם כָּל אֲחָיו הַחֲרָקִים
בְּהִתְנַפְּלוֹת עַל הַיְרָקִים.
בְּתֵאוֹת הָאֲכִילָה
נָגַס, גָּרַס, לָעַס, בָּלַע.

הוּא בְּאֵמַת אֶכֶל הַרְבֵּה –
אֵךְ לֹא גָדַל לְהִיּוֹת אֲרָבָה.
אֵיךְ זֶה הָיָה יָכֹל לְהִיּוֹת?
– מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֹשֶׂה שְׂטִיּוֹת:
מִכָּל הַגֵּן זָלַל דְּוָקָא
גָּדַר שֶׁל פְּלִסְטִיק יִרְקָה.
הַפְּלִסְטִיק, כִּכָּה מְבִינִים
גַם הַיְלָדִים הַכִּי קִטְנִים,
אֵינּוּ מְזִין, אֵינּוּ מְשֻׁמֵּן,
וְאֵין בּוֹ שְׂמִיץ וִיטְמִין.
מִלֵּא הַיֵּלֶק אֶת מַעְיוֹ,
אֲבֵל גֹּוע
מֵרֵב רָעֵב.
מִי שְׁחוֹשֵׁב שְׁזוֹ בְּדָיָה,
מְזַמֵּן לְרֵאוֹת אֶת הַגְּנוּיָה!

מתוך אלפון החרקים מאת נורית יובל

בַּר יוֹמָן

(לבוגר אין פּה. בעצם יש לו פּה אבל גפּי הפּה שלו מנוננים)

חיי שעה לבר-יומן
ואין לו זמן.
הוי, אין לו זמן!
ברור משמו המיוחד
שכל חייו – רק יום אחד!
את שעתו זו הקלה
לא יבזבז על אכילה,
לכן גם לא בראו לו לע
בשביל לשבע ולבלע.
וכן, בר-יומנים בוגרים
תמיד מאד ממהרים.
הם נחפזים לתפס פלה.
הוא מבלה, היא מבלה,
הם מתחתנים, היא מטילה,
ואז הזוג המאהב
נופל ומת מרב רעב.

מתוך אלפון החוקים מאת נורית יובל

משה גרנות הרדוף הנחלים

וררדים תמיד פרחיי,
פירותיי הם בתרמיל,
לגעת בי לא כדאי –
כי הכול אצלי רעיל.

וממש זאת לא מרוע,
או מכונה לפגוע,
אלא מתוך רצון כן
על כולי כאן להגן.

הצבי והאיילה
נתקפים בבהלה,
כשמתקרבים אליי,
חוששים מעלעליי.

מימי אבות יודעים
שהרדוף אינו טעים,
וצריך מאוד להפנים
ולשמור על החיים.

רק פרפר אחד ירוק
טועם אותי ולא ניזוק.
יישב עליי וגם יעוף,
כי שמו – "רפרף של ההרדוף".

יש אצלי גם סוד כמוס
מפני תאו וגם ג'מוס:
נדהם מאוד הסיגלון –
כי שם נוסף לי – ורדינון!

עֲדִינָה בַּר-אֵל יוֹם הַלְּדָת לְאוּרִי

יום אָחַד הַגִּיעַ לַפֶּתַח יְלֵד חֲדָשׁ.
הַמַּוְרָה אָמְרָה: "יְלָדִים, זֶהוּ יוּרִי, הוּא הַגִּיעַ אֵלֵינוּ מְרוֹסָיָה."
יוּרִי יָשַׁב בַּפֶּתַח לְיַד עֹמֵר. הוּא לֹא יָדַע עֲבָרִית.
בְּהַפְסָקָה הוּא לֹא שָׁחַק עִם הַיְלָדִים, וַיֵּשֶׁב בְּצַד.
עֹמֵר נָגַשׁ אֵלָיו וְשָׁאַל אוֹתוֹ: "אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת חֵבֵר שְׁלִי?"
יוּרִי הִבִּין, חִנֵּף וְהִנִּיעַ בְּרֹאשׁוֹ לְאוֹת 'כֵּן'.

יוּרִי גָר לְיַד עֹמֵר. בְּכָל בֹּקֵר הֵם הִלְכוּ יַחַד לְבֵית הַסֵּפֶר.
בְּמִשְׁפָּחָה הַזְּמַן לָמַד יוּרִי לְדַבֵּר בְּעִבְרִית.
"עֲכָשׁוּ הַשֵּׁם שְׁלִי הוּא אוּרִי. תִּקְרָא לִי אוּרִי,"
הוּא בִקֵּשׁ מֵעֹמֵר.

עֹמֵר עֲזַר לְאוּרִי בְּשִׁעוּרֵי-בֵּית בְּעִבְרִית.
וְאוּרִי עֲזַר לְעֹמֵר בְּתַרְגִּילֵי חֲשׁבוֹן.
אָבֵל רַק עֹמֵר הָיָה חֵבֵר שְׁלִי אוּרִי,
לֹא הָיוּ לוֹ חֵבְרִים אֲחֵרִים.

יום אחד, כְּאִשֶּׁר עֵמֶר בְּקֶר אֶצֶל אוֹרִי,
אָמְרָה אִמָּא שֶׁל אוֹרִי:
"בְּעוֹד יוֹמִים יֵשׁ לְאוֹרִי יוֹם-הַלֵּלָת." "
"יֵשׁ לִי רַעֲיוֹן," אָמַר עֵמֶר,
"הֲכֵּה נָכִין מְסַבֵּת יוֹם הַלֵּלָת לְאוֹרִי,
וְנִזְמִין חֲבָרִים מִהַפְתָּה."

הֵם הִכִּינוּ הַזְמָנוֹת:
אֲבֵאָה שֶׁל אוֹרִי גָזַר נִירוֹת צְבָעוֹנִיִּים.
עֵמֶר פָּתַח בְּעֵבְרִית וְאוֹרִי קָשַׁט בְּצִיּוּרִים.
בְּכֹל הַזְמָנָה הָיָה פְּתוּב:

"הַנַּכְם מְזַמְנִים לְמַסְבֵּת יוֹם-הַהֵלָלָת
שֶׁל אוֹרִי,
שֶׁתִּתְקַיֵּם בְּבֵיתִי בְּיוֹם שְׁשֵׁי אַחַר-הַצֹּהֲרָיִם."

לְמַחֲרָת קָבְלוּ יְלָדֵי הַפְתָּה, וְגַם הַמּוֹרָה, אֶת הַהַזְמָנוֹת.
אַחַר-הַצֹּהֲרָיִם הֵלְכוּ עֵמֶר וְאוֹרִי לְקִנּוֹת הַפְתָּעוֹת קְטָנוֹת לְחֲבָרִים.
בְּיוֹם שְׁשֵׁי הַבֵּית קָשַׁט בְּבִלְוֵנִים וּבִפְרָחִים.
הִגִּיעוּ יְלָדֵי הַפְתָּה וְהַמּוֹרָה.
אוֹרִי קָבַל מִתְּנוּת מִכָּלֵם.
הֵם אָכְלוּ עוֹגוֹת וּמִמְתַּקִּים.
אֲבֵאָה שֶׁל אוֹרִי נִגַּן בְּאֶקוֹרְדִיוֹן וְכָלֵם רָקְדוּ.
כָּל יְלָד קָבַל הַפְתָּעָה קְטָנָה.

לְמַחֲרָת נִגְשׂוּ יְלָדִים אֶל אוֹרִי וְאָמְרוּ לוֹ:
"נִהְיִינוּ מְאוֹד בְּיוֹם הַהֵלָלָת שֶׁלְּךָ."
עֲשׂוּ אוֹרִי הַפִּיר אֶת הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל הַיְלָדִים,

בַּהַפְסָקָה הַזְמִינוּ אוֹתוֹ לְשַׁחַק בְּכַדוֹרְגָל.
אוֹרִי שַׁחַק נִפְלָא, וְאָפְלוּ הַכְּנִיס שְׁלוֹשָׁה גוֹלִים.

כְּשֶׁהֵם חִזְרוּ הַבֵּיתָה בְּצֹהֲרָיִם, אָמַר אוֹרִי לְעֵמֶר:
"אַתָּה הַחֲבֵר הַכִּי טוֹב שְׁלִי."
וְעֵמֶר אָמַר לְאוֹרִי:
"גַּם אַתָּה הַחֲבֵר הַכִּי טוֹב שְׁלִי."

נושאים לשיחה עם הילד בעקבות הסיפור: קבלת האחר, עזרה לזולת, התגברות על קשיים חברתיים (תעזור לעצמך), ידידות.

יעקב זמיר

סיפור שסיפרתי לנכדיי על עליית סבתם לישראל

סבתא וסבא הגיעו לישראל בשנה שבה קמה מדינת ישראל. האונייה שהביאה אותם ארצה חגגה בנמל חיפה, וכאשר ירדו ממנה לאולם הנוסעים אשר בנמל, הם קיבלו עוגות טעימות וגם לפתן, שזה מרק פירות עם שזיפים שחורים, וכולם שמחו על כך.

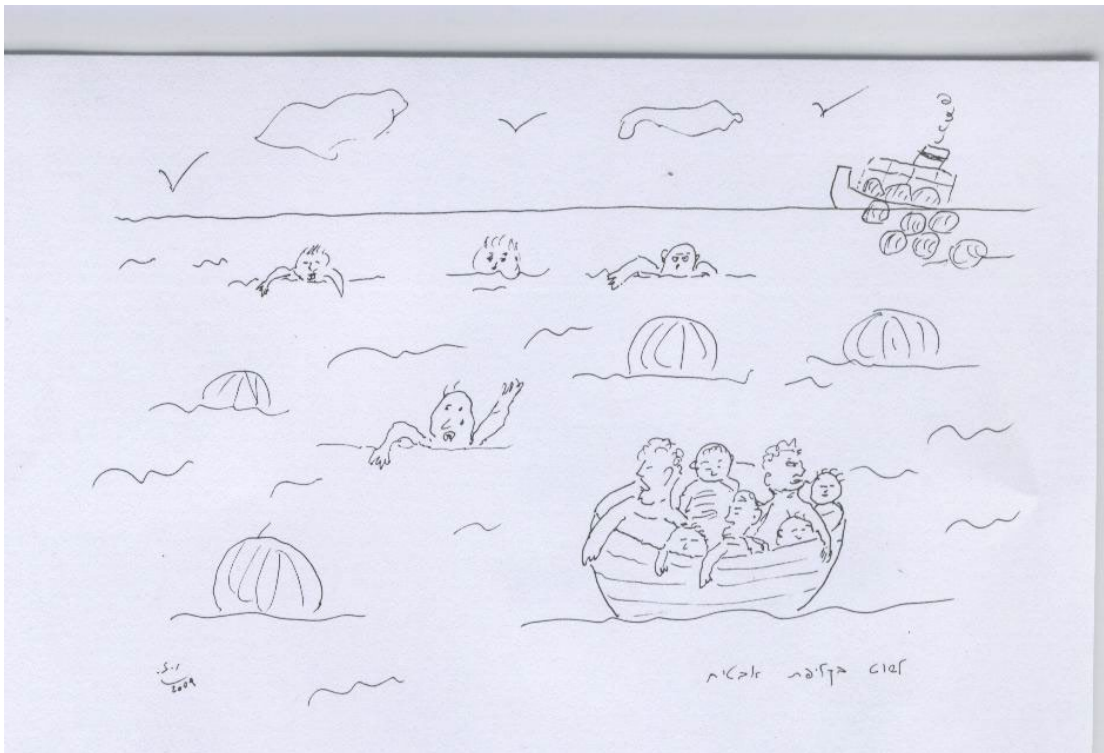
בזמן ההוא לא היה בארץ מספיק אוכל ולא היו מקומות לגור בהם והכל היה חסר. אחרי הרבה חיפושים הם מצאו דירה בחיפה בשכונה שנקראת בת גלים, ליד חוף הים. השכונה מאוד יפה ושקטה ולידה גם עברה הרכבת. סבתא לאה התחילה לעבוד במחנה עולים בתור טבחית במטבח. מחנה עולים זה מקום שבו התאכסנו העולים החדשים שבאו לישראל. הם נשארו שם כמה ימים בצריפים ובאוהלים עד שמצאו מקום בישראל לגור בו. הם קיבלו שם אוכל, וסבתא לאה עבדה במטבח של אותו מחנה עולים.

הנשים שעבדו במטבח של מחנה העולים הזה לא ידעו ממש לבשל, והרבה פעמים האוכל יצא לא טעים. העולים החדשים לא רצו לאכול אותו, וחלק מהם ברחו מן המחנה בגלל זה. חלק אחר רצו לחזור לארץ בגלל האוכל. אבל לא היה מקום באוניות לקחת אותם חזרה לחוף לארץ, וגם לא היה להם מספיק כסף לשלם לאוניות. אז הם החליטו לחזור לארצות שמהם באו מאירופה בשחייה.

כך הם שחו בים ימים רבים. אבל זה היה מעייף מאוד וכמעט שלא יכלו לשחות יותר. הם גם היו כבר מאוד צמאים כי אי אפשר לשנות את מי הים בגלל המליחות שלהם. היה להם מזל שאונייה ששטה לידם והובילה אבטיחים, התהפכה, וכל האבטיחים נזרקו לים. האנשים שמחו מאד על כך כי האבטיחים צפים במים והם יכלו להיתלות עליהם ולצוף ולנוח.

היו שם גם אבטיחים ענקיים מאוד והם פתחו אחד מהם עם אולר שהיה בכיס של אחד מהם, אכלו את התוכן העסיסי והמתוק שלו ונשארה הקליפה. היא היתה מאוד גדולה כמו סירה ענקית והם ישבו בה ושטו עד קפריסין. בקפריסין אף פעם לא ראו קודם לכן סירה מקליפת אבטיח. ושם התפלאו מאוד והרבה אנשים באו לנמל לראות את זה, וגם עזרו לעולים ונתנו להם אוכל ושתייה. את האונייה מקליפת אבטיח שמרו במוזיאון מיוחד שם, ומי מכם שיגיע פעם לקפריסין שילך לראות את הסירה הזו במוזיאון המיוחד.

אחר כך כאשר העולים האלה חזרו לישראל, כולם התפעלו מהמעשה שעשו ששטו עד קפריסין בקליפה של אבטיח ועשו לכבודם חגיגה וגם קראו על שמם רחוב בתל אביב שנקרא "רחוב קליפת האבטיח" – וכל זה קרה בגלל האוכל שנתנו להם במחנה העולים שהיה להם כל כך לא טעים.

שישי מאיר כְּשֶׁאֲנִי חוֹלָה

כְּשֶׁאֲנִי חוֹלָה וְשׁוֹכֵב בַּמֶּטָה
מְבַקֶּרֶת אוֹתִי כְּמַעַט
כָּל הַפֶּתָה.
אֶפִּילוּ גְדִי שָׁלֹא הָיָה
לְפָחוֹת שָׁנָה,
מְבַקֵּר, מְחַיֵּךְ וּמְבִיא מִתְנָה.

אֲנִי מִסְתַּכֵּל עַל הַמִּתְנֹנוֹת:
זֶה מִסְטִיקִים,
אוֹמֵר גְּדִי.
וּפְלִים וְסִקְרִיּוֹת,
אוֹמֶרֶת עָדִי.

וּפְלִים? מִמִּתְקִים? מוֹזָר,
אֲנִי יְכוּל לְהַכְנִיס לְפֶה
שׁוֹם דָּבָר.
רַק הַמִּחְשָׁבָה עַל אֲכִילָה
עוֹשָׂה לִי תִקְוָה בְּחִילָה.

לוֹ רַק בָּאוּ לְפָנַי יוֹמִים...
הָיִיתִי מְחַסֵּל הַפֶּל אַחַת שְׁתַּיִם.

אִירִית שׁוֹשֵׁנִי הַרִיקוֹד הָאֲחֵרוֹן שֶׁל דוֹנָה

עַל הַקִּיר בַּחֲדָרֵי תְלוּיָה תְמוֹנָה מִמוֹסָגֶרֶת שֶׁל כְּלַבְתֵי דוֹנָה. אֵימָא צִילְמָה אוֹתָהּ
כְּשֶׁהִיא רִקְדָה אֶת הַרִיקוֹד הָאֲחֵרוֹן שֶׁלָּהּ. אַתָּם בִּטַח מִתְפַּלְאִים וְשׁוֹאֲלִים מִמֵּתֵי כְּלָבִים
יודְעִים לְרִיקוֹד? אִזּוֹ הָאֲמִינוֹ לִי, כְּלַבְתֵי דוֹנָה יֹדְעָה.

דוֹנָה הִיָּתָה כְּלָבָה נִמְרָצֶת וְשׁוֹבְבָה רֹב חַיִּיהָ. הִיא הִבִּינָה אֶת שְׁפִתָּנוּ וְשִׁחְקָה אִיתָנוּ
בְּמִשְׁחָקֵי כְדוֹר וְתַחֲרוּיֹת רִיצָה. הִיא הִיָּתָה זֵלְלֵנִית לֹא קִטְנָה וְאֶהֱבָה כְּמַעַט כֹּל מָה
שֶׁאֲכַלְנוּ בְּבֵית. כְּשֶׁהִשְׁלַכְתִּי חֲתִיכַת תְּפוּחָה אוֹ מִלְּפָפוֹן בְּאוֹוִיר הִיא הִיָּתָה קוֹפְצַת
לְגוּבָה, מִסְתַּחֲרֶרֶת כְּמוֹ רִקְדָנִית בְּלֹט וְתוֹפְסַת אֶת הָאוֹצֵר שֶׁלָּהּ.

בְּאִיב הַתְרוֹצְצָנוּ בְּגִנִים וּבְשִׁדוֹת פְּתוּחִים. סָבִיב פְּרָחוּ חֲרִצִּיּוֹת זְהוּבוֹת וְעָפוּ
פְּרָפְרִים לְבָנִים. וּפְעַם אַחַת דוֹנָה הִיָּתָה גִּיבוּרָה שֶׁל מִמֶּשׁ. בְּאֶחָד הַטִּיּוֹלִים בְּשִׁדָּה
הַתְעוּפָה מוֹלְנוּ שְׁפִירִית יְרוּקָה שְׁקוּפַת כְּנַפְיִים. הִיא הִקִּיפָה אוֹתָנוּ בְּמַעְגָלִים וְלֹא
הִרְפֵּתָה. הַסְתַּכְּלֵתִי בָּהּ מוֹקְסֶמֶת וְדוֹנָה נִבְחָה אֵלֶיהָ בְּחִיבּוֹת. כִּאִילוֹ אִמְרָה, שְׁפִירִית,
שְׁפִירִית, אֶת רִקְדָנִית נִהַדְרַת.

עֲמַדְנוּ רְגַעִים אֲרוּכִים בְּלִי לְזוּז עַד שְׁפִתָּאוֹם עוֹרֵב שְׁחוֹר הַגִּיתָ לְאוֹוִיר וְנִיסָה לְלַכּוֹד
אֶת הַשְׁפִּירִית. דוֹנָה לֹא הִתְלַבְּטָה רְגַע מִיּוֹתֵר. הִיא זִינְקָה לְגוּבָה וְהַבְרִיחָה אֶת הָעוֹרֵב.
הַשְׁפִּירִית הִבִּיטָה בָּהּ בְּעֵינֶיהָ הַגְּדוּלוֹת וְהִרְכִּינָה אֶת רֹאשָׁה בְּתוֹדָה.

כשדונה הזדקנה ונחלשה, התנועות שלה הפכו להיות איטיות והיא איבדה עניין במשחקים. כשהשלכתי לה דבר מאכל באוויר – היא לא התאמצה עוד כדי להשיג אותו. היא התכנסה בעצמה ואפילו הפסיקה לנבוח. לפעמים היתה מסתתרת מאחורי מכונת הכביסה והיינו צריכים לחלץ אותה, כי היא לא הצליחה לצאת משם בכוחות עצמה. היא העציבה אותי מאוד.

יום אחד נכנסה מן המרפסת אל הסלון שלנו שפירית שקופת כנפיים במעוף איטי ומרתק. היא חגה מעל ראשה של דונה שרבעה על השטיח ומשכה את תשומת ליבה. הכלבה הרימה את עיניה החומות בסקרנות והביטה בה. היא קמה מהשטיח ונעמדה על רגליה. היא אפילו הרימה רגל אחת, כאילו רצתה לגעת בשפירית. ואז פתאום היא קפצה באוויר והסתחררה במחול מרהיב כמו פעם כשהיתה תופסת עינב או מלפפון. מדי פעם היא פלטה נביחה משעשעת.

קראתי לאימא, "בואי, מהר ותביאי מצלמה!"

היה לנו מזל, כי כשאימא הגיעה עם המצלמה, דונה הסתחררה עוד פעם אחת באוויר והשפירית הקיפה אותה במעופה הקסום.

אימא צילמה ואמרה לי בחיוך, "יערה, תהיה לנו מזכרת מרגשת."

לאחר שבוע דונה הלכה לעולמה. התגעגעתי אליה מאוד וכשהבטתי בתמונה התלויה בחדרי זלגו דמעות מעיני.

כשמלאו לי שמונה, אבא הביא לי גור שמנמן. הוא היה ג'ינג'י כמו דונה והיו לו ריסים בצבע חלודה. זאת היתה המתנה היפה ביותר ליום ההולדת. לקחתי אותו בידי ואמרתי לו, "נקרא לך דון."

הוא היה חצוף מאוד ועשה עליי פיפי.

אמרתי לו שהוא יזדקק לעוד הרבה שיעורי חינוך, אבל לא אשלח אותו לשיעורי בלט.

"תצטרך ללמוד לרקוד לבד, כמו דונה," הוספתי.

פוצ'ו

סימני אהבה

אִמְרָתִי לְאִמָּא שְׁאֲנִי שׁוֹנֵאת אֶת נְחֹשׁוֹן
לֹא עֲשִׂיתִי לוֹ פְּלוֹם, רַק הוֹצֵאתִי לְשׁוֹן
אֵז הוּא תִפֵּשׂ אוֹתִי בְּמַעֲלֵל
(אֵיזָה יֵלֵד מְגַעֵל)
נָתַן לִי בּוֹקֵס עַל הַגֵּב
וְזֶה נוֹרָא פְּאָב
וּכְשֶׁפָּכִיתִי
לְמָרוֹת שְׁלֹא רִצִּיתִי
וְהִדְמַעוֹת זָרְמוּ לִי בְּכַמוֹת
אִמְרָתִי לוֹ: "הֵלֹאִי שְׁתָּמוֹת!
אֲנִי עוֹד אֶעֱשֶׂה מִמֶּךָ מְסַנֵּנֶת
וְתִדַּע שְׁאֲנִי מִתְכַּנֵּנֶת!"
אֵז אִמָּא אִמְרָה לִי:
"טִפְשׁוֹנֶת שְׁלִי,
אֵת לֹא צְרִיכָה לְכַפּוֹת
כִּי אִם יֵלֵד בָּא וְנוֹתֵן לָךְ מַכּוֹת
זֶה סִימָן בְּרוּר
שֶׁהוּא אוֹהֵב אוֹתָךְ

כמו אש שאוהבת גפרור.

כך אמא אמרה, נגכה לי את הלחינים
אמרה לי לבוא לאכל צהרים
והיה לי תאבון, אכלתי ושתיתי
ויותר לא בכיתי
עד למחרת
– כשראיתי איך נחשון מרביץ לאפרת.

אהוד בן עזר הגברת שגרה כבר יומיים בקומה שמתחת לאוזניים

לפני יומים בקרה אותי גברת
זה לא סוד, קוראים לה חגרת
התישבה אצלי בלחינים
ונשאה שם, בשום-אופן לא חוזרת,
וגם בחצפה-מש היא אומרת:
"בערך עוד שמונה ימים
אהיה אצלך אורחת בפנים!"
נו, ובגללה אני מתחת לאזניים
שמן פי שנים!
אני כמו חזירון
נפוח בגרון!
אתם רואים? פנים, משני צדדים
כאלו הדביקו לי כדים –
אוף!
גם קשה לבלע
מפני שהיא תקועה לי בלע
ככה, בלי נוע!
השתעלתי כדי להפטר –
רק כאב לי יותר.
אז ישבתי בשקט
אבל היא מציקה לי ובולטת,
בולטת –
ומה שעוד יותר גרוע, אמא שלי,
שהיא אחות –
דקרה אותי ביד להוציא קצת דם
שיבדקו אם הגברת שמרימה לי
מבפנים את האזניים –
היא באמת חגרת
או סתם חרדל או מלפפונים
תמוצים –
ונה כאב מאוד, בכיתי,

למה זה מגיע לי,
מה עשיתי?
אבל מה טוב? – היום ישבתי באמבטיה
עם אבא. עושים קונצ'ים.
ממלאים מים בכפפה שקופה, כמו בלונים,
מרימים מעל לראש ואומרים:
"חושם, חושם, תסתכל למעלה,
הנה הציצים של אמא שלך" –
וטר אחחח !!! – בבת-אחת
את כפפת-המים המנפחת, על הראש
מפציצים –
כאלה קונצ'ים, צחקתי, כל-כך
עד ששכחתי את החזרת,
אבל מה, כל-כך צחקתי –
עד שהתחילה שוב להכאיב לי
הדירת הזו, שגרה כבר יומים
בקומה שמתחת לאזנים.

סוף

בינתיים...

**אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגנות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 4 יתקבלו בשמחה.**

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 4, אלול תשפ"א, ספטמבר 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שפצרוּפּה (אָטָצ'מָנט).

התוכן:

לאה נאור: **חבוקים**.

עדינה בר-אל וְעֲדֵי פְרָמְדֵר: **הַגְּנָבִים בְּחוּר הַלְטָאָה**.
עֲפָרָה גְלֶבְרֵט-אַבְנִי: אָנִי אוֹהֵב לְדַמְּיָן.

נורית יובל: אלפון החרקים ג': 1. **גַּמְל שְׁלֵמָה**. 2. **בִּיצָה, זַחַל, גֶּלֶם, פֶּרֶפֶר**.
3. **גְּלֶגֶלַת הַמֵּת**.

פוצ'ו: **אוצר מסתורי בחוף הירקון**.

שישי מאיר: 1. קֶטָן אוֹ גְדוֹל? 2. **קֶנְגוּרוֹ קֶטָן**.

משה גרנות: **דְרִיק חוֹשֵׁשׁ לְהַעִיר אֶת אַחוֹתוֹ גֵּיל**.

אהוד בן עזר: **רק סיפור מספר**.

לאה נאור חיבוקים

בידיים שלי
מחכים חיבוקים,
חיבוקים חלשים,
חיבוקים חזקים.

בשכיל סבא וסבתא שלי
יש לי חיבוקים בינונים
אני נזהר מאד
כי סבא וסבתא זקנים.

בשכיל דודים ודודות
שפאים לפעמים לבקר
יש לי חיבוקים חלשים
כי הם לא צריכים יותר.

בשכיל אבא ואמא שלי
יש חיבוק חזק, אמתי,
כזה שאני מחבק אותם
והם מחבקים אותי.

רק כשפא בן דודי, אלון,
אותו לא צריך לחבק.
כי הוא חבר שלי
ואתו אפשר לשחק.
לאה נאור

מתוך הספר "אבא, בן כמה היית כשהיית ילד".

עדינה בר-אל ועדי פרמדר הגנבים בחור הלטאה

שלוש ילדים, אני רוצה לספר לכם ספור שקרה לי. בכל בקר אני יוצאת מקדם, לפני החם הגדול, לצעד בשדה. והנה יום אחד שמעתי רשרוש, הבטתי למטה, וראיתי זנב של לטאה בחור באדמה, הבנתי שהלטאה ברחה ממני אל החור שלה.
למחרת היה אותו דבר. באותו מקום שמעתי רשרוש, הבטתי למטה וראיתי את הזנב שלה נעלם בחור. ככה היה במשך כמה ימים.
"הוי, חשבת לי עצמי, הלטאה בודאי פוחדת ממני. וזה חבל. כי אני לא אפגע אף פעם בחיי בלטאה. להפך, רציתי להיות חברה שלה, לשמע ממנה על החיים שלה."

לכן בימים הבאים עברתי לאט לאט ובשקט ליד החור שלה. ובאמת היא פנראה התחילה להתרגל אלי ולפחד פחות. כי בכל יום היא חמקה אל החור יותר לאט, ואני הספקתי לראות בכל יום חלק יותר גדול מהגוף שלה.

עד אשר יום אחד, להפתעתי הרבה, הלטאה עמדה ליד החור בלי לזוז, ולא ברחה לתוכו. נגשתי אליה לאט והתחלתי לדבר בלחש:

“שלום, לטאה. מה שלומך ומה שמך?”

והנה היא ענתה לי בשפה שלה. למרבה הפלא אני הבנתי אותה: “שלומי טוב. ושמי לילי הלטאה.”

“נעים מאד, לילי הלטאה. אני סופי הסופרת. ואני סקרנית לדעת מה יש שם בתוך החור שלך.”

לילי קצת נעלבה ואמרה לי: “מה זאת אומרת ‘חור’? זה הבית שלי.” והיא התכוננה להכנס אל החור.

“אוי, סליחה, סליחה, לילי היקרה. לא התכוננתי להעליב אותך. פשוט אני לא יודעת איפה ואיך חיות לטאות.”

“בסדר. אני סולחת. אמרה לילי, ואני מוכנה להזמין אותך אל הבית שלי.” כמעט פרצתי בצחוק, אבל חששתי שלילי שוב תעלב. לכן אמרתי בקול רציני: “יש לי בעיה. אני קצת גדולה מדי ולא אצליח להכנס כמודך אל הבית שלך. אולי את מוכנה לתאר לי אותו?”

“בנדאי. אני אשמח לעשות, אמרה לילי. אבל יש לי תנאי.”

“מהו התנאי?” שאלתי.

והיא ענתה: “פיון שאת סופרת, אבקש ממך לכתב ספור על מה שקרה לי בבית.” “בסדר גמור.” הספמתי. “אבל קדם כל צריך רקע, צריך לתאר את הבית ומי גר שם.”

ולילי התחילה לתאר: “אני גרה בבית עם הבעל שלי לוטו הלטא ושלושת ילדינו הקטנים. יש לנו סלון, מטבח, שרותים וארבעה חדרים שנה.”

“הו אמרתי.” איזה בית גדול. מבחוח לא מבחינים בזה בכלל.”

“נכון” אמרה לילי הלטאה. “זה בכונה. כדי שלא יכנסו אלינו גנבים.”

“גנבים. מי רוצה להכנס ולגנב אצלכם?”

“זה בדיוק הספור שלי. את רוצה לשמע אותו ואחר כך לכתב אותו?”

מוכן שהספמתי. הרי אני סופי הסופרת.

ולילי התחילה לספר: “פעם אחת נכנס אל הבית שלנו עכביש. והוא היה מעצבן נורא. כי אני משתדלת לשמר על בית נקי, והנה הוא טונה את הקורים שלו בכל פעם בפנה אחרת.”

“ומה עשיתם?” שאלתי.

“פשוט מאוד. כל פעם שהוא היה טונה קורים במקום גבוה, על התקרה, למשל, היה בעלי לוטו הלטא לוקח סלם, עולה עליו וקורע את כל הקורים עם מקל ארז. ואם העכביש היה טונה קורים למטה, במקום נמוך, היו הילדים שלנו קורעים אותם בקלי קלות עם מקלות קצרים. ובסופו של דבר נמאס לעכביש והוא עזב את ביתנו.”

“אבל, המשיכה לילי הלטאה לספר “הגיע אלינו גנב יותר מסכן ויותר מעצבן. זה

היה עכבר.”

“אוי, איך התפטרתם ממנו?” שאלתי את לילי. “הרי הוא זריז, חומק לכל פנה,

וקשה לתפס אותו.”

”נסינו כל מיני דברים ולא הצלחנו. יום אחד היה לי רעיון. הרי עכברים אוהבים לאכול, ויותר מהכל הם אוהבים גבינה. אז הכנו לו מלפדת. לקחנו קפסא קטנה, מרחנו בתוכה דבש, ושמונו בה חתיכת גבינה. בלילה הוא נכנס לקפסא כדי לאכול את הגבינה שאהב, ואז הרגלים שלו נדבקו בדבש, והוא לא יכול היה לברוח.”

”הגענו בבקר, המשיכה לילי לספר. ”ראינו שהוא מאוד מאוד פוחד שנעניש אותו, והוא אמר: ‘בבקשה, בבקשה, תסלחו לי.’ ואז החלטנו לסלח לו ואמרנו לו: ‘אם אתה מבטיח לא לחזור לפה לעולם, נסלח לך.’ ‘אני מבטיח, אני מבטיח’ אמר בקול רועד. לכן אמרנו לו: ‘הנה אנחנו משחררים אותך. בתנאי שתעוף מהאזור שלנו ולא נראה אותך יותר לעולם. וחייך מזה, ספר לחבריי העכברים מה קרה לך, כדי שהם לא יעזו להגיע הפה.’”

”יפה מאוד ששחררתם אותו. ”אמרתי לילי הלטאה. ”וזה עור?” שאלתי. ”בנוראי, ”ענתה לילי. ”מאז הבית שלנו משחרר מגנבים כמו עכברים או עכבישים. וזה הסוף, ילדים. מאז בכל בקר, כשאני צועדת בשדה, הלטאה מוציאה את ראשה מביתה ואמרת לי: ‘בקר טוב, סופי הסופרת.’ ויום אחד היא הוסיפה ואמרה: ‘אגב, מה עם הספור שלי? מתי תכתבי אותו?’”

אז היום החלטתי לכתב אותו יחד עם עדי הנכד שלי, בוגר כזה א, והנה הספור לפניכם.

עדינה פר-אל ועדי פרמדר

* עדינה: עדי פרמדר הוא בנה של הדס בתי, שכתבה בילדותה את הסיפור “הכפתור המופלא” (“פינת הנכד” 2).

עֲפָרָה גְּלֹבְרֵט-אַבְנִי אֲנִי אוֹהֵב לְדַמֵּינ

אֲנִי אוֹהֵב לְדַמֵּינ
אֵיךְ נִרְאִים הַדְּבָרִים.
אֲנִי אוֹהֵב לְנַחֵשׁ
אֵיךְ נִרְאָה מַה שְּׁלֹא רוֹאִים.

אִם לְמַשָּׁל אֲנִי רוֹאָה
זָנָב וְחֲצִי גּוֹף,
אֲנִי אוֹהֵב לְדַמֵּינ לִי
אֵיךְ נִרְאָה הַפְּרָצוּף.

אִם אֲנִי שׁוֹמֵעַ כָּלֵב נוֹבַח
עִם קוֹל צֹחֲנֵי וְרִזָּה,
אֲנִי אוֹהֵב לְדַמֵּינ לִי
אֵיזָה מִיֵּן כָּלֵב הוּא זֶה.

אִם חָבֵר אוֹמֵר לִי: "כָּל עוֹגָה שֶׁל סִבְתָּא שְׁלִי
מִמֶּשׁ מְהֵמָמֶת!"
אֲנִי מִנְסָה לְדַמֵּינ לִי
אֵיךְ נִרְאִית הַסִּבְתָּא הַזֹּאת, הַקּוֹסְמֶת.

אִם מְכוֹנִית צוֹפֶרֶת בַּחוּץ
וְאַחֲרֵי-כֵן צוֹפֶרֶת שְׁנִית,
אֲנִי מִנְסָה לְדַמֵּינ לִי בְּרֹאשׁ
מְאִיזָה דְגָם הַמְכוֹנִית.

אִם אֲנִי מְקַבֵּל מִתְנָה
אֲרוּזָה בְּקַפִּידָה, כְּמוֹ אוֹצֵר,
אֲנִי מְמַשֵּׁשׁ וּמְנַסָּה לְנַחֵשׁ
מַה יֵּשׁ שָׁם, בְּתוֹךְ הַנִּיר.

אִם אֲנִי שׁוֹמֵעַ אִמָּא שֶׁל יֶלֶד
צוֹעֵקֶת עָלָיו בְּקוֹלֵי-קוֹלוֹת,
אֲנִי אוֹהֵב לְדַמֵּינ לִי אֵיךְ נִרְאָה
יֶלֶד שְׁעוֹשָׂה כְּאֵלֶּה צְרוּת.
עֲפָרָה גְּלֹבְרֵט-אַבְנִי

איור: נורית צרפתי

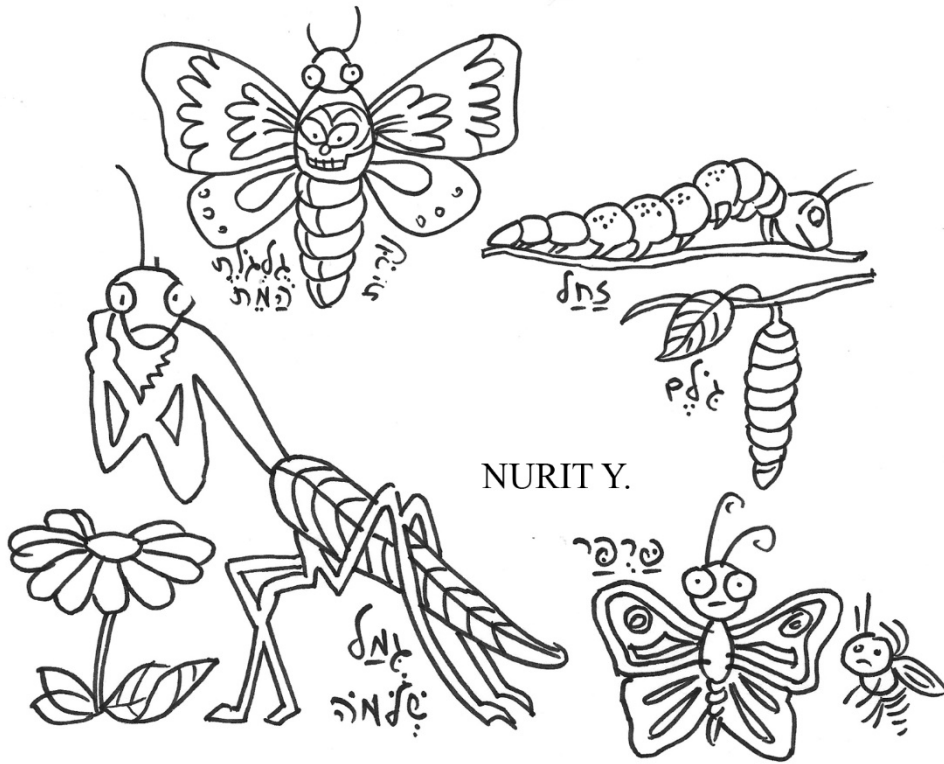
נורית יובל אלפון החרקים ג' גמל שלמה

גמלי שלמה הם חזקים
טורפים את שאר החרקים.
יותר מזה: האהבה
די מרעיבה את הנקבה
ואם כבוד אחר אין לה
אז היא תבלע את בעלה!

ביצה, זחל, גלם, פרפר

החרקים, בחייהם
אינם יודעים בדיוק מי הם.
מן הביצים בוקעים זחלים
שזוחלים וזוללים
ואז פתאום הם נעשים
גלמים שמנים ואבוסיים.
בקליפתם העכורה
אז מתרחש שנוי צורה
ומעדת גלמים גמורים

יוצאים פתאום הפרפרים.
ועד שהם מהרהרים
אם הם גלמים או פרפרים,
אם זה רפרוף או אם זחילה
הפל חוזר שוב חלילה!
הם רוחפים בין העצים,
הם מטילים את הביצים,
מן הביצים יוצאים זחלים
שזחלים... ו...!

גלגלת המת

על החלצות היום עושים
צורות, דגמים והדפסים.
הרעיון המיוחד
לקיח מפרפר אחד
שעל גבו, כן, באמת,
טבועה צורת גלגלת מת.
אפנה? לא! לא! הכרח קיום
שיש בו מסר ואיום:

אם תתנפלו, תדעו לכם
שפך בדיוק יהיה סופכם!
למי יהיה הרהור ודון
כשמבטיחים לו אבדון?
נורית יונל

פּוּצ'וֹן

אוצר מסתורי בחוף הירקון

יום אחד כשהמורה שמילקיהו היה ילד, לקח אותו אביו בחופש הגדול לשוט בסירה על הירקון. המורה היה אז ילד בן שש עם רגליים שמנמנות וטוסיק רחב של ילדים שאוהבים לשבת. החבר הכי טוב שלו היה יחיאל, שגר בבית ממול והיה תמיד מנצח אותו במשחקים. לפני שיצאו לדרך, עוד כשישבו בבית וחיכו ליחיאל שהוזמן להצטרף, גילה המורה שמילקיהו (שכבר אז קראו לו שמיליק) לאביו, שהוא שונא את יחיאל (שנקרא חיליק) בגלל שהוא תמיד מצליח לסדר אותו וגם הוא רוצה פעם לנצח.

אבא של שמיליק, שהיה חנווני מוסמך וחכם מאוד, טפח על ראשו העגלגל של בנו, שאז עוד היה מלא שערות, ואמר לו: "בסדר אל תדאג, אנחנו נסדר את חיליק."
שמיליק שמח מאד ורץ אל המרפסת לראות מתי חיליק המפגר הזה יגיע כבר. אחר כך חיליק הגיע והשלושה נסעו לחוף הירקון, שם שכרו סירת משוטים והחלו לחתור לעבר חורשת האקליפטוסים בשבע טחנות.

באמצע הדרך, כשעצרו לנוח אחרי נחל איילון, קרא אבא של שמיליק: "הי תראו! בקבוק עם מכתב שט על המים!"
חיליק הזריז שלח את ידו ותפס את הבקבוק שהיה סגור בפקק שעם גדול. "אני רציתי לתפוס ראשון!" – יבב המורה שמילקיהו.

"אז מה." אמר חיליק, "אף אחד לא מוכרח לחכות עד שאתה תזיז את התחת שלך."
"לא יפה לדבר ככה." נזף אבא ושלף בשיניו את הפקק, "מעניין מה יש במכתב."
המכתב היה מגולגל כמגילה, כשפרשו אותה ראו ששפתיה חרוכות כיאה למגילה עתיקה. בהתרגשות עצומה הסתכלו על הדף שנשא את הכותרת: מפת האוצר הסודי בשבע טחנות. מתחתיה נראה ציור נחל עם עצים שעל אחד מהם רשום המיספר 3 ומתחתיו חץ המכוון לאבן שטוחה המונחת על הקרקע.

"בלי שותף ובלי חטף." קרא חיליק, "מי שמצא את הבקבוק הוא מקבל את האוצר."
"לא נכון לא נכון." בכה המורה שמילקיהו, "אבא שלי ראה אותו ראשון."
"אני מציע." הציע אביו של שמיליק, שהיה אם אתם זוכרים, אדם חכם מאוד, "שמי שימצא את האוצר ראשון, הוא יהיה זה שיזכה בו."
"אבל חיליק תמיד מוצא קודם!" – התנגד המורה בבכי.

"תסמוך עליי." לחש לו אביו וקרץ לו קריצה רבת משמעות.
שמיליק שקלט את הקריצה נרגע מעט, אך כילד חשדן מטבעו, החליט לעמוד על המשמר ולקוות לטוב. כשהגיעו לשבע טחנות, העלה אבא את הסירה על החוף ואמר לילדים להישאר לשמור עליה, עד שהוא ילך לבדוק אם יש עץ שכתוב עליו 3.

בעיניים כלות הסתכלו הילדים על האב שנעלם בין העצים ולא שמו לב לנוף היפה ולמפלי המים מעלי הקצף שרחשו סביבם. עד מהרה חזר אבא מתוך סבך העצים וקרא בשמחה: "מצאתי!"

חיליק לא חיכה שנייה אחת ומיהר לרוץ לחורשה. גם שמיליק רצה לרוץ, אבל אביו החזיק אותו ולחש לו: "תן לחיליק למצוא ראשון. אל תדאג! זה יהיה בסדר."
אבל שמיליק כן דאג, כי ידע שחיליק אוהב מאד אוצרות והוא לא היה מוכן להפסיד הפעם. גם חיליק לא אהב להפסיד והיה אחוז תשוקה עצומה למצוא את האוצר ולקנות לו ארטיק. לכן

רץ מעץ לעץ והרים כל אבן שמצא. מרוב שהיה עסוק בלהרים אבנים לא הסתכל על העצים ודווקא שמיליק קצר הרואי, ראה ראשון את העץ שעליו היה נעוץ דף נייר עם הסיפרה 3.
"הנה הוא!" קרא בהתרגשות, ולפני שמיליק הספיק להגיע, הרים מרצפת אבן אפורה ומצא תחתיה מעטפה ירוקה שעליה היה כתוב באותיות דפוס "האוצר – מס רכוש".
בידוים נרגשות פתח שמיליק את המעטפה שהייתה סגורה בנייר דבק ושלף מתוכה דף המקופל לשישה קפלים. הוא ישר את הקפלים פרש את הנייר וקרא בקול רם משפט הכתוב בעט לורד אדום באותיות מאירות עיניים: "מי שפתח ראשון את המעטפה הוא טמבל גמור!"
בדמעות שזרמו מעיניו של המורה שמיליקהו אחר כך, היה אפשר למלא אמבטיה מלאה. לשווא ניסה אביו בארוחת הערב להצטדק ולהזכיר לו איך ביקש ממנו לתת לחיליק למצוא את האוצר ראשון. שמיליק לא אבה להתנחם ולא חדל מלהגיד שטוף דמעות: "לא רוצה! לא רוצה! גם לי מותר פעם אחת להיות ראשון..."
אבא הסתכל על אימא, אימא הסתכלה על אבא וזה הרים את ידיו בתנועת ייאוש, הניד ראשו ואמר ספק לעצמו, ספק לאף אחד: "מה שמעניין אותי זה מה ייצא ממנו כשהוא יהיה גדול, זה מה שהייתי רוצה לדעת..."
"לי לא איכפת מה תהיה כשתהיה גדול", אמרה אמא וניגבה את הדמעות שזלגו מעיניו של המורה שמיליקהו. "בשבילי אתה תהיה תמיד האוצר שלי."

פוצ'ו

שישי מאיר קָטָן או גָדוֹל?

אָמָא אָמְרָה שְׁאֲנִי כָּבֵד גָּדוֹל.
אָבֵל בְּנֵי אָמֵר לִי בְּגֵן
שְׁאֲנִי נוֹרָא קָטָן.

אָבָא הִסְבִּיר שְׁאֲנִי בְּאָמָת
קָטָן מְבִנֵי,
אָבֵל גָּדוֹל, לְמִשָּׁל
מְדִנֵי.
וְחוּץ מִזֶּה –
אֲנִי נִמְוֵךְ מְאֻסָּנֵת
אָבֵל גְּבוּרָה יוֹתֵר מְעַנָּת.

אִז עֲכָשׁוּ בְּכָלֵל
אֲנִי מְבַלְבֵּל
וְשׁוֹב לְהַבִּין אֲיֻנְנִי יְכוֹל
אִם קָטָן אֲנִי אוֹ
גָדוֹל???

מתוך הספר: "גיוני מלך הגן".

קְנִגּוּרוֹ קָטָן

אִיזוֹ חֲמֵה מְבִין הַחִיּוֹת
הַיִּתָּם רוֹצִים לְהִיּוֹת?

אני חשבת לא מזמן
שפיף להיות קנגורו קטן.
כל פעם שמשהו היה אותי
מפחיד או מכעיס
הייתי קופץ ישר לכיס
ושם מתוך השוקולד שהייתי מחביא,
הייתי נוגס בים ועוד בים
ומאחר יותר (ורק כשהייתי רוצה)
הייתי יוצא.
שישי מאיר

משה גרנות דריק חושש להעיר את אחותו גיל

באמת עיפו כלם,
כל אחד על פר נרדם,
ורק דר עדין ער,
מביט אל עבר הקצר.
אלו רק סבתא נשקה לו,
"לילה טוב" אלו אחלה לו –
מאשר היה נרדם,
למגע ידה החם.

אבל דר חשש מאד
פן יעיר את גיל, ועוד
זה חסר לו באמת
שתחיל זאת לפטפט –
כמה דר תינוק בכין,
"להיות אתו זה לא עגנן."

אבא, אמא לעולם
יקבלוהו בלב חם,
כשבלילה מתעורר
ובככי ממרר,
ילטפו לו את הראש,
ולבכות הוא לא יבוש.
רק מגיל דריק נזקק,
ובוכה אל תוך הפר,
בלי להשמיע אף קמצוץ
אנחה, אף לא ציוץ.

כך הרהר, חשב לו דר,
ראש הניח על הפר,
הדמעות נבשו על לחי

נשאר זכר קט לבכי,
עפעפיו לאט כבדו,
זה לזה הם נצמדו,
ולאט לאט אמנם
דריק הקטן נרדם.
משה גרנות

אהוד בן עזר רק סיפור מספר

כל לילה
לפני שאני הולך לישן
אני רוצה שישפרו לי ספור
אבל לא סתם ספור בעל-פה
אלא ספור מספר.
ספור בעל-פה לא שונה כלום,
מה אני צריך לשמע
כל מיני המצאות של אבא ואמא
איך שהם היו קטנים, ומה
הם עשו במשך היום, והכל תמיד
בקצור, בקצור, כאלו הם רוצים כפר
לברח, ושרק ארדם להם –
לא. רק ספור מספר
שיושבים ומקריאים, ושלא ידלגו לי
על אף מלה. אז אני בטוח
שהם מספרים לי את האמת
ושזה נמשך מספיק זמן
כדי שארדם לי לפני שהספור נגמר.
אהוד בן עזר

סוף בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגננות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 5 יתקבלו בשמחה.

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 5, תשרי תשפ"ג, אוקטובר 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שפצרוּפּה (אָטָצ'מָנט).

התוכן:

עֲפָרָה גְּלִבְרֵט-אַבְנִי: סוד.
פוצ'ו: עניין של חוסר ביטחון.
עֲדִינָה בַר-אַל: שק התרוצים של הכֶּתֶה.
לאה נאור: 1. פנים. 2. סבתא נחשו.
משה גרנות: דר חולם חלום נפלא.
נורית יובל: 1. דְּבוּרָנִית, צִמַח בַּר שִׁמְרָמָה דְּבוּרִים. 2. הֶרְקוּלֵס – חיפושית ענק.
דורית אורגד: 1. הנמלים והאסם של המלך מוֹהֵיבֵיטוּ. 2. האיש שהלך לבקר את
עצמו. 3. בגדי הנסיך החדשים.
אהוד בן עזר: כשמכריחים לאכול.

עֲפָרָה גְּלַבְרֵט-אַבְנִי סוּד

מור אַמְרָה לְאַלְעָד :
"לְגִלוֹת לְךָ סוּד ?"
"כֵּן, " אָמַר אֶלְעָד.
"וְלֹא תִגְלֶה לְאַף אֶחָד ?"
"לֹא, " אָמַר אֶלְעָד.
מור לְחַשָּׁה לְאַלְעָד סוּד מְתוּק :
"לְאַמָּא שְׁלִי יֵשׁ בְּבִטָּן תִּינוּק !"
אֶלְעָד הִתְלַהֵב וְצָרַח :
"אִזּוּ יְהִיֶה לְכֶם אֵת !"
"נָכוֹן, " אָמְרָה מור,
"אַבְל זָכַר : זֶהוּ סוּד !
אֶסוּר לְגִלוֹת !"

בְּדֶרֶךְ הַבַּיְתָה פָּגַשׁ אֶלְעָד בְּיוֹאֵב.
הִתְחַשֵּׁק לוֹ מְאֹד
לְסַפֵּר רַק לְיוֹאֵב אֵת הַסוּד –
אֶף הַבְּטִיחַ לְמור,
וְסוּד חֲיָבִים לְשָׁמֵר.
הוּא שָׁתַק.

בְּבֵית, כְּשֶׁאָבָא גָּמַר לְעַבֵּד
הִתְחַשֵּׁק לְאַלְעָד מְאֹד
לְגִלוֹת רַק לְאַבָּא ת'סוּד –
אֶף הַבְּטִיחַ לְמור,
וְסוּד חֲיָבִים לְשָׁמֵר.
הוּא שָׁתַק.

בְּלִילָה, אַחֲרֵי שְׁאָכַל וְשָׁתַק,
סִדֵּר אֵת חֲדָרוֹ וְשָׁתַק,
דִּפְדָּף בְּסִפְרִים, הִתְרַחֵץ
וְהִרְגִישׁ שְׁמֵיֶד יְתַפּוּצֵץ –
הוּא חָשַׁב :
אוּלַי יִסְפֵּר רַק לְאַמָּא – וְדִי ?
אִמָּהוּת בּוֹדָאֵי מְקַפִּידוֹת
לְשָׁמֵר עַל סוּדוֹת.

נו, אִזּוּ מָה,
אִזּוּ לְאַמָּא מִתָּר לְגִלוֹת ?
עֲפָרָה גְּלַבְרֵט-אַבְנִי

איור: נורית צרפתי

פוצ'ן עניין של חוסר ביטחון

אָתְמוֹל בְּעָרֵב כָּל הַפֶּתַח
יָשְׁבָה וַחֲכָתָה
לְסָבָא שֶׁל מִיכָל הַיָּפָה
שָׁבָא לְסֵפֶר מְסֻבִּיב לְמַדוּרָה
סִיפּוּרֵי מַלְחָמָה
וְתִיאוּרִים שֶׁל גְּבוּרָה.

הוּא סִיפֵר וְאַנְחָנוּ בְּלֵב פָּעוּר
שְׁתִּינּוּ כָּל מִלָּה וּבְלַעְנוּ כָּל פִּירוּר
סִיפֵר אֵיךְ נִלְחַם בַּגּוֹלָן וּבִלְבָנוֹן
אֵיךְ זָחַל בַּחֲשָׁף וְזָרַק רֵמוֹן
וּכְשֶׁנִּפְצַע עַל אֵף הַקָּאָב
תָּפַס אֶת הָרוֹבֵה וַיִּרֶה בְּאוֹיֵב
וּבָעֵת הַנְּסִיגָה, לְמִרוֹת שֶׁנִּפְגָּע
הַזְדַּרְזוּ וְזָנַק בְּרֹאשׁ הַפְּלָגָה.

כִּי הוּא סִיפֵר וְשִׁכְנַע אוֹתִי
שְׁעוּמָד לְפָנַי גִּיבוּר אֲמַתִּי
לְכֵן, בְּסוּף, כְּשֶׁשָּׁאֵל
מִי יִרְצָה, כְּשֶׁיִּגְדֵּל,
לְהִתְנַדֵּב וְלִהְיוֹת כְּמוֹנֵי בְּ"גִבְעוֹתֵי"
אֲנִי, כְּמוֹכֵן, תִּכְף הַצְּבָעוֹתֵי
וְהֵייתִי רֹאשׁוֹן מִכָּל הַפֶּתַח

אבל, כעת אני לא בטוח
שמכל ראתה...
פוז'ו

עדינה בר-אל שק התרוצים של הכתה

היודעים אתם מה הם "תרוצים"? אם אינכם יודעים, ואתם רוצים דגמאות, בבקשה. למורה נורית יש המון דגמאות.

"נורית, אין לי שעורים, כי שכחתי מחברת."
"נורית, לא ידעתי בכלל שהיו שעורי-בית."
"אני הייתי אתמול אצל סבתא, ולא היה לי זמן ללמד."
"אני שכחתי להסתכל ביומן."
זהו זה: כשלא רוצים לעשות דברים, ממציאים סבות. כלומר: תרוצים.

יום אחד אמרה נורית: "אוף, נמאס לי לשמע את כל התרוצים שלכם. הייתי יכולה למלא בהם שק."

"זה רעיון", אמר יותם "הבה נמלא שק בתרוצים."
כל הכתה התלהבה למשמע ההצעה. עוד באותו יום תפרו שק גדול בכדר המלאכה והביאו אותו לכתה. ונורית אמרה: "מהיום אינני רוצה לשמע תרוצים בעל-פה. כל מי שיש לו תרוץ, יכתב אותו על פתק ויניח על שלחני."

למחרת בבקר היו עשרה פתקים על השלחן. נורית לקחה פתק ראשון וקראה בקול:
"לא היה לי זמן, כי צפיתי בטלוויזיה."
היא קפלה את הפתק ושמה אותו בשק. אחר לקחה פתק שני וקראה:
"אחי הקטן קרע לי את הדף במחברת."
גם פתק זה הכנס לשק. בשלישי היה כתוב:
"אחותי הייתה חולה ואני שמרתי עליה."
וברביעי: "היה לי ספר מרתק. כל אחר-הצהרים קראתי בו."
וכך הלאה והלאה, תרוצים ותרוצים. וכל התלמידים שומעים ונהנים.
כך עברו הימים והשק התמלא. ואלו על שלחן המורה נמצאו מדי יום פחות ופחות פתקים.
פעם היו שם רק שלושה פתקים, ופעם – שניים. עד שבבקר אחד לא היה שום פתק על השלחן!
"מה קרה, ילדים?" שאלה נורית, "אין תרוצים היום?"
היתה שתיקה בכתה.
"מי לא הכין שעורים?"
אף אחד לא הצביע.
"מי שכח מחברת?" אין תשובה.
"אף אחד לא אבד דף?" תמחה המורה.
לא. אף אחד לא אבד דף.
ואז קם דני ואמר: "די, התרוצים נמאסו. הם משעממים."
ויצל הוסיפה: "ובכלל, דרוש יותר זמן להמציא תרוצים, מלהכין שעורים."
"טוב", אמרה נורית, "אם כן, אין כבר צורך בשק."
והיא קשרה את פי השק בסרט והעמידה אותו בפנת הכתה.
מאז באו הילדים תמיד מוכנים: כל הציוד בילקוטים, במחברות – שעורי בית כתובים. ממש כתה נהדרת, ממש כתה לתפארת. והשק? הוא עמד לו בפנה וחסה. אולי מישהו יודקק לו פעם?

ואם אתם צריכים תרופים, תוכלו לפנות לבית-ספר "נצח" בקבוץ "נצנים". שם באחת הפגרות, באחת הפגרות, עומד לו שק נשפח, קשור בסרט, שק מלא בתרופים לתפארת.
עדינה בר-אל

לאה נאור 1. פנים

את האף קבלתי מאבא,
את העינים מסבתא אסתר.
אף אחד עוד לא גילה לי
ממי קבלתי סנטר.
הפה שיף לאבא של סבא,
או אולי לאמא של דוד.
על הפה עוד יש וכוח.
זה ענין מספך מאד.
האזנים של דוד אפרים
שאותו אני בכלל לא מפיר.
את המצח שכחתי ממי לקחתי
אבל אני מוכן להחזיר.
החיוף, הם אומרים, הוא של אמא,
החיוף, אבל לא הצחוק.
כשאני צוחק בקול רם
זה צחוק של קרוב רחוק.
יש דברים שעוד לא החליטו
הם עומדים, מביטים, מנסים:
למי יש גבות כאלה?
מה עושים עם כאלה ריסים?
"בריסים", הם אומרים, "יש דמעה."
"הדמעה היא... " אומרים הם לי,
די! מספיק! לא רוצה לשמוע!
הדמעה הזאת
היא שלי.

2. סבתא נחשו

כשסבתא "נחשו" מבקרת
מתאספים הילדים כמו דבורים בכנרת:
הגיעה! הגיעה! סבתא הגיעה!
וכלם מתאספים לראות מה הביאה.

היא קנתה מתנות ליצעל ומיכל

לְגִיל וּלְיוֹסִי, וְגַם לְתַמָּה,
וּכְשֶׁלֹא נִשְׁאַרוּ לָהּ יוֹתֵר נְכָדִים
קִנְיָהּ מִתְּנָה קִטְנָה לְעֶצְמָהּ.

”מָה פִּתְאוּם לְעֶצְמָךְ?” הִתְפַּלְאוּ הַיְלָדִים,
”מָה אֵת בְּכָלֵל צְרִיכָה?”
”מִשְׁהוּ מִיָּחַד, ” סִבְתָּא אָמְרָה,
הַבִּיטָה בָּהֶם וְחִיכָה.
”מָה יִכְלֹת כָּבֵר לְקִנּוּת?” שְׁאַלוּ הַיְלָדִים.
סִבְתָּא אָמְרָה: ”לֹא חָשׁוּב.”
”אֲבָל מָה בְּכָל זֹאת?” הִתְעַקְשׂוּ הַיְלָדִים.
סִבְתָּא חִיכָה: ”נִחְשׂוּ.”

יָשְׁבוּ הַיְלָדִים וְחָשְׁבוּ, וְחָשְׁבוּ:
מָה כָּבֵר סִבְתוֹת צְרִיכוֹת כָּל כָּף?
כַּרְגִיל הַתְּחִיל גִּיל: ”אֵת קִנְיָתָ... אֵת קִנְיָתָ...
מִכְשִׁיר חֲשַׁמְלִי לְמִטְבָּח.
שְׂיֵהָיָה מְשַׁכְּלֵל שְׂיֵהָיָה חֲשַׁמְלִי
שְׂיֵהָיָה תַעֲנוּג לְבִשָּׁל בְּשִׁבְלִי.”

”לֹא, מָה פִּתְאוּם?” אָמְרָה תַמָּה.
”אֵת בְּטִחַ קִנְיָתָ לָךְ שְׁמֵלָה אֲדָמָה,
הַסִּתְכַּלִּי מָה אֵת לֹבֶשֶׁת!
אֵת בְּטִחַ נוֹרָא מִתְּבִישָׁת!”

יַעַל אָמְרָה: ”אֲנִי יוֹדַעַת.
אֵת בְּטִחַ קִנְיָתָ לָךְ טַבַּעַת.
אוּלַי צָמִיד, אוּ שְׂרָשָׁרַת,
אִיזוֹ מִתְּנָה נְהַדְרַת!”

”סִפֵּר מוֹתֵחַ!” הִחְלִיטָה מִיכָל,
”סִפּוֹר מְסַעוֹת יוֹצֵא מִן הַכָּלָל.
מְלָחִים אֲמִיצִים מְשִׁיטִים אֲנִיּוֹת
לְחַפֵּשׂ אוֹצְרוֹת בְּמַעְרוֹת סוּדִיּוֹת...”

יוֹסִי אָמַר: ”אוּלַי סִפֵּר עֶצוּב?
עַל יְלָדָה יְתוּמָה וְעַל גּוֹר עֶזוּב?”
”קִנְיָתָ טְלוּיָזְנָה, אֲנִי בְטוּחָה.”
”אוּלַי סִתָּם קִנְיָתָ לָךְ שְׁמִיכָה?”

סִבְתָּא חִיכָה:
”לֹא נִחְשַׁתֶּם הַפְּעַם, ” אָמְרָה,
”לֹא נוֹרָא.”

בִּינְתָּם שְׁלוֹם וְתוֹדָה רַבָּה.
נִתְרָאָה בְּשִׁבוּעַ הַבָּא.”

שְׁבוּעַ עֶבֶר. סִבְתָּא הִגִּיעָה,

כֵּלֶם מִהָרֹו לְרֵאוֹת מָה הַבִּיאָה :
תִּמְרֵ קִבְלָה שְׁמֵלָה אֲדָמָה
וְגִיל — מְעַרְכֵת חֲשֵׁמֶל.
יוֹסִי קִבֵּל סֵפֶר עֲצוּב,
וְסֵפֶר מוֹתֵחַ — קִבְלָה מִיכֵל,
יַעַל הַמְאֲשֵׁרֵת קִבְלָה טִבְעֵת.
הַיְלָדִים הַתְּפִלְאוֹ: אֵיךְ סִבְתָּא יוֹדַעַת
לְקִנּוֹת לְכֹל אֶחָד מִתְּנָה
כְּמוֹ לְפִי הַזְּמָנָה ?

”וְעִכְשָׁו, מָה קִנִּיתָ לְעִצְמָךְ? ” שְׁאַלוּ.
סִבְתָּא אָמְרָה: ”לֹא חֲשׁוּב.”
”הַבְּטַחְתָּ לְגִלוֹת! ” הַיְלָדִים הַתְּעַקְשׁוּ.
סִבְתָּא חִיָּכָה: ”נִחְשׁוּ.”
לאה נאור

משה גרנות דר חולם חלום נפלא

דר חולם חלום נפלא:
סִבְתָּא בְּאָה, וּבְחִמְלָה
אֶת לְחִיו זֹו הַתְּפוּחָה
הִיא לְטִפָּה וְגַם בְּרִכָּה:
”דר חמוד, שְׁלוֹם לְךָ,
בְּאֵתִי הִנֵּה לְרֵאוֹתְךָ.
אֵיךְ אֵתָה מְרַגֵּשׁ חֲמוּד ?
עֲבוּרְךָ יֵשׁ פֶּה כְּבוּד —
צְמוּקִים וְגַם תְּמָרִים
תְּחַלֵּק לְחִבְרִים.”

אֶל עֵינֶיהָ דֵר מְבִיט,
אֶל לְחִיָּה מֵהַצְּדוּדִית,
מִבַּע פְּנֵיהָ הַטּוֹבִים,
שְׁעַל דֵר כֹּה אֶהוּבִים.

”אל תפחד, דְרִיק חִבִּיב,
אֲנִי כְּאֵן עַד הָאֲבִיב,
וּלְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל
אֲחִזְזִיךָ בְּעִזְרַת הָאֵל.”
משה גרנות

נורית יובל

1. דְבוּרָנִית

צמח בר שמרמה דבורים

הדְבוּרָנִית היא צמח בר
עם שֶׁכֶל ותבוּנה.
היא מְתַכְנֶנֶת בְּחֻמָּה
אֶת יוֹם הַחֲתוּנָה.
צְמָחִים הָרִי קְשׁוּרִים הֵיטֵב
בְּשֶׁרֶשׁ לְקַרְקַע,
אִז אֵיךְ הַצְמַח הַזֶּה
יִפְרֶה אֶת הָאֲבָקָה?

הדְבוּרָנִית, בֵּין הַהָרִים
היא גְבֻרַת מְנֻסָּה.
יֵשׁ לָהּ שִׁיטָּה לְמִשְׁךְ גְּבָרִים,
רְאוּ מָה הִיא עוֹשֶׂה:
"אֲזַמִּין חֶרֶק אֶל כְּתָרְתִי
לִפְגֹּשׁ בְּאֲבָקָנִים
וְהוּא יִשָּׂא אֶת אֲבָקָתִי
לְתֵת לְחַתָּנִים!"
היא הַתְּלַבְּשָׁה וְהַתְּאִפְרָה
וְכֵן נוֹכַח לְהַכִּירָה:
גַּם בְּרִיחוֹת, גַּם בְּצוּרָה
נִרְאִית מִמֶּשׁ כְּמוֹ דְבוּרָה!
גַּם בְּשֶׁם – בְּשֶׁם שֶׁל דְבוּרִים
וְנִיחֹחוּ מְזַמִּין.
כֹּל בְּנֵי כְּנָרְת, הַדְבוּרִים
נִפְתִּים לְהַאֲמִין!

הַדְבוּר מַגִּיעַ מִמְרָקֵק
לְרַקֵּד רְקוּד פְּלוּלוֹת
מְרִים כּוֹס צוֹף בְּרֵב שְׂמִחָה
וְחֵשׁ אֶל הַמְּחֹלוֹת!
עַד מְהֵרָה הַדְבוּר מְרַגֵּשׁ
שְׂזוֹ טְעוֹת מְרָה.
אֵין זֶה דְבוּרָה! אוֹי, עֶסֶק בֵּישׁ!
זֶה צְמַח, לֹא דְבוּרָה!

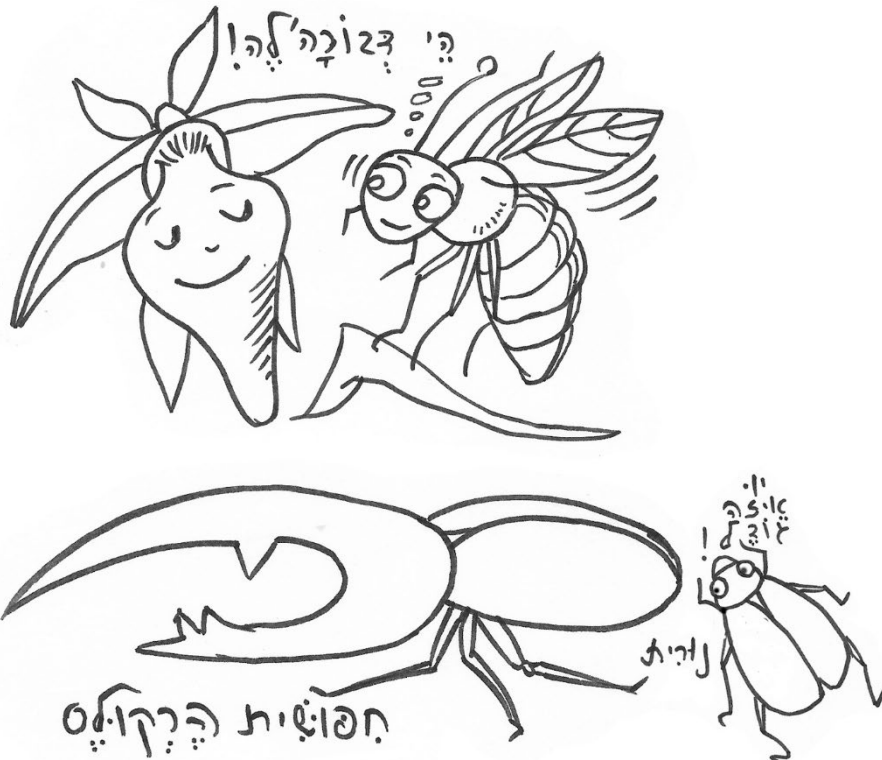
אֲבָל רִגְלֵיו כְּבָר מְכוּסוֹת
אֲבָקָה שֶׁל דְבוּרָנִית
וְהוּא פּוֹרֵחַ לְנִסּוֹת
לְמַצֵּא פְלָה, שְׁנִית.
הוּא מְעוֹפֵף וְשׁוֹב נוֹחַת
עַל עֲלָעֲלֵי קְטִיפָה.

אולי הפעם באמת
מצא פלה יפה?
טעות! גם זו אינה דבורה!
חושב הוא קדורנית.
אבל בינתיים הוא הפך
פרחים של דבורנית!

2. הרקולס חיפושית ענק

הרקולס האגדי
היה אי-גבור אדיר
אשר נשא ולא נלאה
את כל תבל ומלואה.
אם זו אמת ואם בדיה –
החיפושית על שמו קרויה.
היא ענקית וחזקה
ט"ו סנטימטרים ארקה
וככל פלאי הטכניקה
היא חיה באמריקה...

מתוך אלפון החרקים

דורית אורגד

1. הנמלים והאסם של המלך מוהיביטו

למלך מוהיביטו היה אסם ענקי. הוא אהב דגנים – חיטה, שעורה, שיפון, כוסמין, ועוד כל מיני גרגירים של דגנים. מדי בוקר היה המלך יוצא לאסם, מוקף בעוזריו הנאמנים. שם היה המלך בוחר לו דגנים לאפיית לחם. דגנים לעוגות שהיה מכבד בהם את האורחים, דגנים לארוחת הבוקר שהיה אוכל מצלחת זהב שיצקו עליה חלב.

כך נהג המלך מוהיביטו כל השנים, עד שקיץ אחד הופיעה באסם מלכת הנמלים שיביטה, עם רכבות נמליה החרוצות. "קדימה לעבודה, חברות," קראה המלכה שיביטה, "תחפרו מחסנים מתחת לרצפת האסם ואת כל הגרגירים תעבירו לשם."

מיד ניגשו הנמלים למלאכה. הן חפרו מחסנים באדמה מתחת לרצפה. חוררו את שקי הדגנים והעבירו למחסנים את הגרגירים.

כשבא המלך מוהיביטו לאסם, מוקף בעוזריו הנאמנים, לבחור לו דגנים לאפיית לחם, דגנים לעוגות שאהב ושהיה מכבד בהן את האורחים, דגנים לארוחת הבוקר שהיה אוכל מצלחת זהב שיצקו עליה חלב – הוא ראה שהשקים ריקים.

"הביטו," קרא המלך מוהיביטו לעוזריו בבהלה, "השקים מתוררים, יצאו מהם כל הגרגירים. שוד ושבר, זה נורא, לאן נעלמו הדגנים הטובים? איפה החיטה, השעורה, השיפון, הכוסמין? היכן כל יתר הגרגירים הטעימים?"

חיפשו עוזריו הנאמנים של המלך מוהיביטו את הגרגירים באסם בכל פינה. רק במקום אחד לא חיפשו – מתחת לרצפה.

ושם, מתחת לרצפה, הסבה עתה מלכת הנמלים שיביטה עם הפועלות שלה, לסעודה האחרונה לפני החורף הממשמש ובא. הן אכלו חיטה, שעורה, שיפון, וכוסמין, ועוד כל מיני גרגירים אחרים.

הורה המלך מוהיביטו לעוזריו הנאמנים לתפור את החורים בשקים.

"תבדקו היטב שלא יישאר שום חור," ציווה המלך על העוזרים, "וכשיהיו השקים מתוקנים, תמלאו אותם בגרגירים חדשים!"

מילאו העוזרים את הפקודה ומילאו את השקים בגרגירים חדשים, בחיטה, שעורה, שיפון וכוסמין, ובעוד כל מיני גרגירים אחרים – גרגרים לאפיית הלחם שהמלך אהב. דגנים שאכל מצלחת זהב, שיצקו עליה חלב. גרגרים לעוגות לכבד האורחים. גרגרים להכנת דייסות מתוקות לעוזרים.

כך בא הכול על מקומו בשלום ושמחה גדולה היתה בארמון. באותו זמן, מתחת לרצפת האסם, חגגה גם מלכת הנמלים שיביטה עם הנמלים שלה. הן זללו גרגרים וכל החורף היו שבעים. שום נמלה לא נותרה רעבה. כולן אכלו וישנו על בטן מלאה.

כשהחורף חלף ובא האביב קראה מלכת הנמלים שיביטה לפועלות הנאמנות ואמרה:

"המחסנים שלנו ריקים. הגיע הזמן להתחיל לעבוד!"

יצאו הנמלים לחורר את השקים באסם המלכותי, ולהוציא מתוכם גרגירים. נשאו אותן הנמלים בשיירה ארוכה, עד למחסנים שחפרו מתחת לרצפה. הן עבדו בחריצות מן הבוקר השכם ועד לערב. כל נמלה נשאה גרגיר על גבה, ואת הגרגירים הגדולים נשאו יחד כמה נמלים.

בתחילת הקיץ, כשבא המלך מוהיביטו עם עוזריו לאסם, הוא קרא בבהלה: "הביטו, שוב השקים מתוררים. ברחו מתוכם כל הגרגירים. שוד ושבר, זה נורא, לאן נעלמו הדגנים הטובים? איפה החיטה, השעורה, השיפון, הכוסמין? היכן כל יתר הגרגירים הטעימים?"

חיפשו עוזריו הנאמנים של המלך מוהיביטו את הגרגרים באסם בכל פינה. חיפשו בכל מקום ורק לא מתחת לרצפה.

מה יעשו עכשיו המלך ועוזריו? מאיפה יביאו חיטה, שעורה, שיפון וכוסמין לאפות את הלחם שהמלך מוהיביטו אוהב לאכול? מאין יהיו דגנים לארוחת הבוקר שהמלך אוכל עם חלב בצלחת זהב? איך יאפו האופים עוגות לאורחים? ואיך יבשלו הטבחים דייסות בלי גרגרי הסולת הלבנים? חשב המלך מה לעשות, איך לפתור את הבעייה. חשבו גם העוזרים. "הן כאלו קטנות הנמלים," אמרו העוזרים זה לזה, "ובכל זאת הן מנצחות אותנו."

פקד המלך על עוזריו לתפור מחדש את החורים בשקים, למלא אותם בגרגרים חדשים. כל הקיץ עבדו העוזרים, תיקנו חורים בשקים ומילאו אותם בגרגרים טריים. אבל הנמלים חוררו אותם כל פעם מחדש, הוציאו מתוכם את הגרגרים.

כך זה נמשך באסם של המלך מוהיביטו שנים על שנים. העוזרים שלו מתקנים חורים בשקים, והנמלים מחוררות אותם כל פעם מחדש. העוזרים מביאים לאסם גרגרי תבואה, והנמלים לוקחות אותם למחסנים שלהם מתחת לרצפה. גם היום, אם תבקרו באסם הגדול של המלך מוהיביטו, תראו את העוזרים שלו תופרים את החורים בשקים וממלאים אותם בגרגרים טריים, ואם תתבוננו היטב, תראו גם את הנמלים. תראו אותן מכרסמות את השקים ומובילות גרגרים למחסנים שחפרו מתחת לרצפה. איך נראים המחסנים האלה אנחנו לא יודעים. אבל מי שרוצה, יכול לראות אותם בחלום. לילה טוב.

2. האיש שהלך לבקר את עצמו

מר מוני פטיש הרגיש צורך לערוך ביקור. לא חשוב אצל מי. העיקר לבקר. זה היה בלילה בשעה שכולם ישנים. רק הוא היה ער. אז את מי הוא יוכל לבקר? פתאום נזכר בחברו, משה האופה. נפלא, חשב, אלך לבקר במאפייה. מן המאפייה בקע אור ונדפו ממנה ניחוחות של לחם טרי. הקיש מר פטיש בדלת המאפייה ואיש לא פתח. לחץ מר פטיש על המנעול ודלת המאפייה נפתחה לרווחה. משה האופה, שהיה מכוסה בקמח לבן, היה עסוק באפייה. הוא לא הרגיש שבא מר פטיש ונעמד לידו.

הרים האורח את קולו וקרא, "מה נשמע?"
כעת שמע אותו משה האופה והתפלא, "מה אתה עושה כאן, מוני פטיש?"
"באתי לבקר אותך!"
"באת לבקר אותי באמצע העבודה?!"
הנהן מר פטיש והסביר, "כל החברים האחרים ישנים."
"ולמה אתה לא ישן, מוני פטיש?"
"אמרתי לך, רציתי לבוא לביקור!"
"תבוא לבקר אותי ביום," הציע משה האופה.
"ביום אני עסוק," ענה מוני פטיש, "יש לי הרבה דברים לעשות."
"ולי יש הרבה דברים לעשות עכשיו," קרא משה האופה, "אם לא אזדרזו לא יהיו מחר חלות, לא יהיו לחמים ולא לחמניות!"
"אם אני מפריע לך מוטב שאלך," אמר מוני פטיש, "שלום ולהתראות."

הוא יצא החוצה וטייל על המדרכה לצד הכביש. היה לילה חשוך ואיש לא נראה ברחובות. גם שום מכונית לא נסעה בכבישים.

"אני חייב לבקר מישהו," אמר מוני פטיש, וניסה לחשוב מי מלבדו עוד ער בלילה הזה. חשב וחשב ולא מצא. בלי לשים לב התקרב מר פטיש לשכונה שבה הוא גר. ופתאום הוא מצא את עצמו עומד בפתח הבית שלו.

"איזה מזל," אמר לעצמו ונעץ את המפתח במנעול של דלת ביתו, "סוף כל סוף מצאתי את מי לבקר!" כך אמר לעצמו, פתח את הדלת ונכנס הביתה.

כאן, בבית שלו, ערך מר פטיש ביקור לעצמו. הוא אמר בקול רם, "שלום אדון פטיש, מה שלומך?"

"ככה, ככה, ככה", השיב לאטו, "אני קצת עייף."

"ברור, השעה מאוחרת. אולי במקום לערוך ביקורים, כדאי לשכב על המיטה, לשים את הראש על הכרית ולהתכסות בשמיכה. מה דעתך מר פטיש?" שאל, חשב קצת והשיב, "איך אפשר? אני בביקור עכשיו."

"אם כך, אולי תירצה כוס תה?"

"רעיון לא רע," ענה האיש והלך למטבח.

"אם אשתה את התה אתכבד גם בעוגייה," החליט והוציא עוגיית דבש מקופסה עגולה.

נגס בעוגייה המתוקה ונזכר במה שהרופא אמר: "לא טוב לאכול עוגיות בלילות."

נאנח מר פטיש והניח את העוגייה הנגוסה על צלחת קטנה.

"גם זאת התנהגות לא יפה," הוא נזף בעצמו, "את מה שמתחילים לאכול צריך לגמור."

"ככה צריכים אורחים להתנהג," לימדה אותו אימא כשהיה קטן. "אם אתה מתחיל לאכול את מה שהגישו לך, אתה צריך לאכול אותו עד הסוף."

נגס מר פטיש בעוגייה נגיסה שנייה ומיד הצטער – "אוי, למה אכלתי עוד? הרי הבריאות חשובה יותר מכל דבר אחר, וממש לא בריא לאכול עוגיות בלילות."

הדיבורים האלה שדיבר מוני פטיש עם עצמו עייפו אותו. הוא החליט לוותר על האירוח של עצמו בביתו, והלך לחדר האמבטיה. אחרי שהתרחץ ולבש פיג'מה נשכב על מיטתו, וחשב על הביקורים שערך הלילה, קודם אצל משה האופה ואחר כך בבית שלו.

הוא זכר את שאלתו של חברו בבואו, "למה אתה לא ישן?"

וגם את תשובתו זכר, "אמרתי לך, רציתי לבוא לביקור!"

"תבוא לבקר אותי ביום." שמע בדמיונו את מה שענה לו, "ביום אני עסוק!"

אחר כך הרהר בביקור שערך לעצמו בביתו, ואמר בליבו שגם מן הביקור הזה הוא לא מרוצה.

"שום דבר לא מצליח לי," חשב מר פטיש ועצם את עיניו.

כשנרדם, עטוף בשמיכה המלטפת שלו, הוא חלם על ביקורים לאור היום בבתי חברים, ועל נשף מקסים שהוזמן להשתתף בו בלילה, בצאת הכוכבים, והיה לו בחלום כה טוב ונעים. לילה טוב גם לכם. חלומות נעימים.

3. בגדי הנסיך החדשים

למלך דרפון ולמלכה לורי היה בן אחד, הנסיך ריבולי. ילד טוב היה הנסיך ותמיד היה מוכן לעשות את מה שביקשו ממנו. הוא ישב עם הוריו באולם שבו קיבל המלך אורחים, והקשיב דומם לדברים שהמבוגרים אמרו. נסע עם הוריו, לבוש בבגדיו המהודרים, בכרכרה הרתומה לסוסים אבירים, ונופף בידו לאנשים שהתאספו ברחובות, לצפות במשפחה המלכותית.

"יחי המלך והמלכה," קראו האנשים, "יחי הנסיך היפה ריבולי!"

בגדים רבים היו לנסיך, ואף על פי כן תפרו לו בכל פעם חדשים.

בוקר אחד הביא לו המשרת פשושון, האחראי בארמון על התלבושות, תלבושת חדשה, יפה מכל התלבושות הקודמות שנתפרו לנסיך. בזהירות רבה הניח המשרת את התלבושת החדשה על השידה, ואמר, "תביט, בבקשה, בתלבושת המיוחדת במינה שהבאתי לך. שבוע ימים עמלו החייטים עד שגמרו לתפור אותה."

הביט ריבולי במכנסי הקטיפה הירוקים, עם הכיסים המקושטים ברקמת כסף. בחן בעיניו את חולצת המשי עם רקמת הזהב, את המעיל עם כפתורי היהלומים, ולא אמר דבר.

"לא מוצאת חן בעיניך החליפה היפה הזאת?" שאל פשושון בשפתיים רועדות.

"נמאס לי ללבוש תלבושות מפוארות," השיב הנסיך ריבולי, "תגייד לחייטים שיתפרו לי תלבושת פשוטה."

נבהל פשושון וקרא, "לנסיך, בן מלך ומלכה, לא יאה להתהלך בתלבושת פשוטה!"

נשכב הנסיך על מיטתו והביט בתקרה.

הפציר בו המשרת, "אנא, קום תתלבש". ילד טוב היה הנסיך ריבולי ותמיד היה מוכן לעשות את מה שביקשו ממנו. וכך היה גם בפעם הזאת.

הוא פשט את בגדי השינה, לבש את חליפת הבגדים החדשה, והלך – לבוש בתלבושת המפוארת – לאכול עם הוריו את ארוחת הבוקר. המלך והמלכה, שכבר ישבו לשולחן האוכל, ראו אותו בא וקראו בגאווה, "כמה יפה אתה נראה בבגדים החדשים!" הנסיך ריבולי לא אמר דבר. הוא התיישב לשולחן ואכל בשתיקה. "מלאכה נפלאה עשו החייטים הפעם," קרא המלך, "לשום נסיך בעולם אין חליפה כה מהודרת!"

ריבולי הקשיב בשקט ולא הגיב. אימו המלכה פנתה אליו ואמרה, "אחרי הארוחה תלך לחדר התפירה להודות לחייטים. תגיד להם שאנחנו מרוצים מאוד מחליפת הבגדים החדשה שהם תפרו לך."

אמנם הנסיך ריבולי היה ילד טוב שתמיד היה מוכן לעשות את מה שביקשו ממנו, ובכל זאת התפרצו מפיו המילים: "לא נוח לי בבגדים החדשים. המכנסיים מגרדים את הבטן שלי והחולצה מדגדגת לי את החזה."

מיששה המלכה באצבעותיה העדינות את בגדי הנסיך, ואמרה, "הבגדים שלך רכים ונעימים למגע. לא ייתכן שהם מגרדים ומדגדגים אותך."

"אני רוצה ללבוש בגדים פשוטים," השיב לה הנסיך ריבולי, "לא טוב לי בבגדים המפוארים. התרגז המלך דרפון וגער בבנו, 'תשמח בגורלך הטוב שאתה גר בארמון ולא ברחוב. שמע בקול אימך, ולך אחרי הארוחה להגיד לחייטים תודה על הבגדים החדשים שתפרו לך.' הרכין ריבולי את ראשו וחשב, 'מי צריך תלבושת מפוארת? טוב לי יותר בתלבושת פשוטה ואפילו שתהיה מכוערת.'

אך כיוון שהיה ילד טוב, ומוכן לעשות את מה שהוריו מבקשים ממנו, הוא הלך אחרי הארוחה לחדר התפירה, ואמר לחייטים בלחש, 'תודה על הבגדים החדשים.' "אתה שמח בהם, הוד מעלתו הנסיך ריבולי?" שאל אותו החייט הראשי. לא ידע הנסיך ריבולי מה להשיב, ופתאום התפרצו מפיו המילים, "לא נוח לי בבגדים החדשים. המכנסיים מגרדים את הבטן שלי והחולצה מדגדגת לי את החזה." הביטו החייטים נבוכים זה בזה ולא ידעו מה לומר.

"אני רוצה ללבוש בגדים פשוטים," גילה להם הנסיך ריבולי, "לא טוב לי בבגדים המפוארים. לנסיך, בן מלך ומלכה, לא יאה להתהלך בתלבושת פשוטה!" חזר החייט הראשי על הדברים שהשמיע לו קודם המשרת פשוטן.

התהלך הנסיך בבגדיו המפוארים בארמון. ישב עם הוריו באולם שבו מקבל המלך אורחים. נסע עם הוריו בכרכרה הרתומה לסוסים אבירים, ונופף בידו לאנשים שהתאספו ברחובות, לצפות במשפחה המלכותית.

"יחי המלך והמלכה," קראו האנשים, והריעו, "יחי הנסיך היפה ריבולי!" כשנדמו הקריאות נשמע קולו של ילד שעמד ברחוב וקרא, "גם אני רוצה להיות נסיך ולנסוע עם המלך והמלכה בכרכרה המלכותית." שמע הנסיך ריבולי את דבריו ונזכר במה שאמר לו אביו, "'תשמח בגורלך הטוב, שנולדת בארמון ולא ברחוב.'"

דורית אורגד

אהוד בן עזר כשמכריחים לאכול

אמא, רגע אחד,
קדם תשמעי בדריחה.
לאיש אחד היו שלש נשים
שמתו.
שואלים אותו: "ממה מתה
אשתך הראשונה?"
אומר: "אכלה פטריות-רעל."
"והשנייה?" – "גם כן אכלה
פטריות-רעל." – "והשלישית?"
"ממכה בראש." – "למה?"
"לא רצתה לאכל פטריות."
אמא,
למה את לא צוחקת?
את חושבת שאני לא מבין את הבדריחה?
שאני עוד קטן?
לא. אני מבין טוב מאוד,
אסור להכריח אנשים לאכול
אפשר למות מזה.
ועכשיו –
אני לא רוצה לאכול את הביצה.
שלום.
אהוד בן עזר

סוף בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגננות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 6 יתקבלו בשמחה.

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 6, חשון תשפ"ג, נובמבר 2022.

לנוחות הקריאה אנא פתחו גם את קובץ הוורד שפצרוּפּה (אָטָצ'מָנט).

התוכן:

שישי מאיר: **התפִּיסות.**
עדינה בר-אל: **1. איך מְגַרְשִׁים מְכַשְׁפָּה?** 2. שיר התעמלות יָדִים.
יהודה גור-אריה: **ארוחה של חרוזים.**
נורית יובל: מתוך "אלפון החרקים": 1. זַנְבִּזִיף רוֹאֶה עוֹלָם. 2. חגב. 3. תַּרְגוּל.
יעקב שרייבמן: **שיר ההיפּוֹפּוֹ.**
דורית אורגד: **שיר למנדרינה.**
עקיבא נוף: **חלפה שנה. אָרְמוֹן שֶׁל חוֹל.**
אהוד בן עזר: **המציאה.**
משה דפנא: (לחן: עמנואל עמירן-פוגצ'וב): **היורה שמע נא.**

מכתבים לפינת הנכד:

ליליאן דבי גורי.
שוקי בן עמי.
גדעון מיטשניק.

שישי מאיר התפִּיסות

היום אני שמחה
אפילו קצת נרגשת
היום סוף סוף אוכל
אל רבקה'לה לגשת

לפני שעה קלה
סלחנו ושכחנו
שוב חברות טובות אנו
התפִּיסנו והשלמנו.

שוב נוכל פקדם
לבלות יחדיו
לפטפט ולגלות
את מי הכי נאהב.

היום אני שמחה
לבי עלו כל כך
כי אין כמו התפִּיסות
אחרי ברגז ממשך.
שישי מאיר

עדינה בר-אל 1. איך מגרשים מכשפה?

אלון הוא בן בכור. יש לו אח קטן בשם ארן.
יום אחד בקשו אמא ואבא מאלון לשמור על ארן במשך שעה.
אלון הסכים ואמר: "בסדר. אם תהיה בעיה אטלפן אליכם."

אבא ואמא יצאו. ארן ישן במטבח.
היה שקט בבית. אלון התחיל לצעוד,
לפתע הוא התחיל לחשש קצת: 'מה יהיה אם...'

ארן התעורר והתחיל לבכות. "מה קרה?" שאל אלון.
"אני פוחד ממכשפה," ענה ארן.
אלון צחק ואמר: "אין בעולם מכשפות. הן רק באגדות."

אבל ארן לא נרגע: "אבל אני ראיתי אחת."
"ראית מכשפה?" התפלא אלון, "מתי? איפה?"
"בלילה, פה בחדר."
"אה," אמר אלון, "זה היה חלום."

ארן שוב פרץ בכי: "אני רוצה את אבא ואמא,
שיגרשו את המכשפה..."
אלון נסה להרגיע אותו: "אתה יודע? גם אני פוחד לפעמים,
אני פוחד מ... זאבים."
אבל ארן לא נרגע.

"יש לי רעיון," אמר אלון לארן, "אני אציר את המכשפה שלך.
איך היא נראית, המכשפה שלך?"
אלון תאר אותה וארן ציר.

לכסוף היתה על הדרך מכשפה מפ-חי-דה!!!
עם שערות עומדות כמו נחשים,
עם אזנים כמו מפרשים של ספינה.
עם צפרניים ארוכות וחדות,
עם רגלים עקמות.

"עכשו," אמר אלון לארן, "צריך לקשקש עליה,
עד שלא יראו אותה בכלל."
ארן לקח עפרונות צבעוניים וקשקש על המכשפה בכל הכוח.
קשקש בכל מיני צבעים.

"ויעשו," אמר אלון, "תקרע אותה לחתיכות."
ארן קרע את הדרך המקשקש לחתיכות קטנות קטנות.

אלון לקח את קרעי הניר והשליך אותם לפח האשפה במטבח.
"מחר," הוא אמר לארן, "היא תגיע לעגלת האשפה הגדולה ברחוב,
ומשם יקח אותה אוטו-הזבל אל המזבלה."

אמא ואבא חזרו הביתה. ארן קרא: "אמא, אבא,
גרשנו מכשפה מפ-חי-דה!"
"באמת? כל הכבוד! איך עשיתם את זה?" שאל אבא.
והם ספרו להורים את כל הספור.

2. שיר התעמלות ידים

המטרה: ללמד את הקטנטנים גם ספירה וגם פוונים.
הנחיות: הילדים עומדים בזוגות, זה מול זה, ומבצעים את התרגילים. הסיום – חבוק!

אחת, שתיים, הרימו ידיים
למעלה למעלה, אל השמים.

שלוש, ארבע, הורידו ידיים
למטה למטה, עד הברכיים.

חמש לימין, שש לשמאל,

מִמָּשׁ כְּמוֹ אֲוִירוֹן גָּדוֹל.

שְׁבַע, שְׁמוֹנָה, לְאַחֹר.
תֵּשַׁע, עָשָׂר, לְפָנִים.

וְכָלֵנוּ מְסִימִים
בְּחִבּוּק שֶׁל חֲבָרִים.
עֲדִינָה כּוֹר-אֵל

יהודה גור-אריה ארוחה של חרוזים

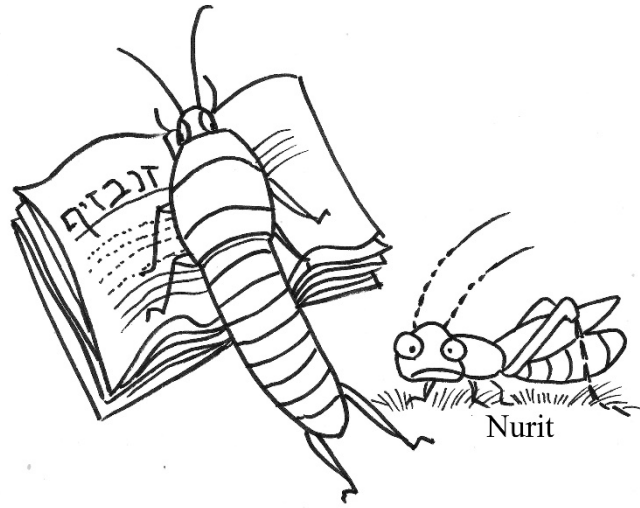
בעיר אחת היה גן ששמו "חרוז" [לא "חרוב"] והילדים שיחקו בו בכיף.
עד שהגיעה שעת הצהריים וכל אחד היה רעב.
אז הגנת והסייעת הגישו לכל ילד וילדה מנה של אוכל שעשה חרוז עם שמו:
לאפרת – סלט, לאיתן – לפתן, לרקפת – ביצה מקולפת, ליונית – ביצה עם מיונית, ליורם –
שוקו חם, להגר – שוקו קר, ליואב – כוס חלב, לדנה – בננה, לאמנון – לחם עם צנון, לרונית –
צנונית, ליעוז – אגוז, לתמר – תמר, לסמדר – מרק בשר, לנויה – קציצה של סויה, לרווית –
מרק שעועית, לחנניה – עגבניה, להדס – אגס, לניצה – פיצה, לדן – מעדן, לדיתה – פלאפל
בפיתה, לדינה – חמוס עם טחינה, לעופרי – לחם טרי, לנועה – דייסת קינואה, לרווית –
קציצת כרובית, לאלון – מלון, לאלעד – עוגת שוקולד, לוורד – לביבה של תרד. לבסוף, עינת
הגנת אכלה גבינה עם שמנת, ומירב הסייעת – קציצה של דלעת. בתיאבון!

יהודה גור-אריה

נורית יובל מתוך "אלפון החרקים" זַנְבִּיף רוֹאֵה עוֹלָם

הַזַּנְבִּיפִים מְאֹד דוֹמִים
לְחֲרָקִים הַכִּי קְדוּמִים
בְּנֵי חֲרָק-אֵב שֶׁלֹּא טָבַע
כִּי בָּא אֵל נוֹחַ לְתַבְּחָה.
אֲכֵן, הוּא חֲרָק מְסִתּוֹרִי:
אֵין לוֹ כְּנָפִים לְהִמָּרִיא.
חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא חָסֵר מְזֵל?
אָבֵל הוּא כָּלֵל אֵינּוֹ אֲמַלֵּל!
זַנְבִּיף בָּחַר לוֹ לְמַחְיָה
אֶת הַסְּפָרִים בְּסִפְרֵיהָ.
הוּא חֵי חַיִּים מְאַשְׁרִים,
בוֹלֵעַ וְזוֹלֵל סְפָרִים.
וּבְסִפְרֵים כְּתוּב, הָרִי,
עַל כָּל נִכְרָא (אוֹ יִכְרָא)
עַל כָּל דְּמִיּוֹן וְהַמְצָאָה,

על התכל וְכַל צְבָאָה.
כְּתוּבִים שֵׁם הַדְּבָרִים כָּלָם!
אִז לָמָּה לוֹ לְרֵאוֹת עוֹלָם?
הוּא לֹא טוֹרַח בְּנִסְיָנוֹת.
קוֹרֵא סְפָרִים, כָּל אוֹת וְאוֹת
וּבְסִימוֹ אֶת הַמְּלָאכָה
הוּא גַם זוֹלֵל אֶת הַכְּרִיכָה....

חגב

הַשְּׂרָוּוּלִים קְצָרִים פְּתָאוּם!
מתנשל. הקוטיקולה מתבקעת פְּעָמִים אַחְדוֹת

חגב – מְזַכֵּיר אֶת הַיְלָדִים
שְׂמוֹדֵדִים אֶת הַבְּגָדִים
מִן הַשְּׂנָה אֲשֶׁר עָבְרָה:
הָאֲפָדָה פְּתָאוּם קְצָרָה!
כִּן גַּם חָגַב.
עִם הַגְּדִילָה
לוֹחֵץ לוֹ בְּקוּטִיקוּלָה
(קְלֶפֶת שֶׁלְדוֹ הַחִיצוֹנָה)
וְאִז,
כִּשֶׁהִיא עָלִיו קִטְנָה,
הִיא מִתְבַּקְעֶת וְנוֹשְׂרֶת
וְהוּא מְצָמִיחַ לוֹ אַחֲרָת.

חַרְגוּל

אֲזַנֵּי הַחַרְגוּל נִמְצָאוֹת בְּרֵגְלָיו הַקֶּדְמִיּוֹת
גַּם הַחַרְגוּל יָכוֹל לִקְלֹט
צְלִילִים וְרַעַשׁ וְקוֹלוֹת.
אֲבָל אֲזַנֵּי חַרְגוּל כְּרוּיּוֹת

על שתי רגליו הקדמיות.
נורית יובל

יעקב שרייבמן שיר ההיפופו

לאלה בת ה-3

מי פה, מי פה, מי פה-פה
בא מנהר הלימפופו?
— הוא גם פה ולא רק שם?
— הוי, זה חבר היפופוטם!

כל היום מבלי לצאת
הוא רובץ בתוף המים,
אף מה שהוא הכי רוצה
זה רק להיות "על הכתפיים".

— סבא, זה ממש נראה מוזר
לשאת היפופו על כתף!
— נכון, הרגשתי בדבר,
אולי לכן אני עיף...

— אז במקום היפו עקשן
תישא אותי. גבוה. כך...
...עוד... ועוד... מפה... לשם...
...ויחד שנינו כך נשמח!

— ומה יהיה על היפופו
שבנהר ממשיך לרבוץ?
— שיוסיף להיות מבסוט
עד הראש לשכב בבוץ...
יעקב שרייבמן

דורית אורגד שיר למנדרינה

כל בוקר
השכם עם הזריחה,
מתעוררת על עץ
מנדרינה קטנה.

מתחת לעלעל
היא רוחצת בטל
מתמתחת ושואלת
מתי כבר אגדל?

בא פרפר ולוחש באוזנה
"בקרוב, חמודה,
בקרוב תגדלי ותהיי שמנמנה."

באה גם ציפור כחולה,
מתעופפת ומצייצת בשמחה:
"ציף, ציף, ציף,
עוד מעט תהיי כתומה."

מחכה המנדרינה ומחכה,
השמש מדביקה על לחייה נשיקה,
המנדרינה מסמיקה
והנה היא בשלה.
דורית אורגד

עקיבא נוף חלפה שנה

חלפה ונגמרה שנה
וכבר, בשער ממתינה –
שנה נוספת חדשה,
עודה קטנה וחלושה,
בלבוש של חג, נקי וצח,
מראה פנים לה של מלאך,
בתלתלי זהב ואור,
ניתן לה יד ונעזור
ונעשה ברוב תקווה
כי השנה תהא טובה
ומלאה בגאווה

על בן עטור באהבה,
ובת עולצת בחדווה
ואימא, אבא בתשובה –
עוד אהבה, עוד אהבה.
גם למורה ולאחות,
לסבתא – בנשיקות פורחות,
לסבא – עם תפוח דבש,
ולדודים, בלב נרגש,
גם לחייל על המשמר,
בשיר מזמור, שלא נגמר,
אף לשכנים שבסביבה –
עוד אהבה, עוד אהבה

אַרְמוֹן שֶׁל חוֹל

אַרְמוֹן בְּנִיתִי לִי בַחוּל,
אַרְמוֹן עַל חוֹף הַיָּם,
וּמְגִדְלִים נִתְתִּי בּוֹ
וְלִקְל מְגִדְל – סְלָם.

וּבְסֵלָם אֶל רֹאשׁ מְגִדְל
טַפְסוּ בְּהַמּוּלָה
קוֹלוֹת גְּלִים וְרוּחַ יָם –
שָׁרִים בְּמַקְהֵלָה:

אַרְמוֹן שֶׁל חוֹל עַל חוֹף הַיָּם
וּמְגִדְלִי חִידָה,
וְכָל קוֹמָה שֶׁל הָאַרְמוֹן
מִשְׁפָּן לְאַגְדָה.

וּמִסְבִּיב לוֹ, לְאַרְמוֹן,
חִפְתִּי תְעֵלוֹת,
נְאֻנִיּוֹת הוֹבִילוּ בְּךָ
אֶת שִׁיר הַמְעֵלוֹת.

כָּל קוֹנִכְיָה וְצֶדֶף הֵם
סְפִינָה נוֹשֵׂאת מְזֻמּוֹר,
וְעַל סְפוֹן כָּל אֲנִיָּה –
חוֹנְנֵת קֶרֶן אוֹר,

אַרְמוֹן שֶׁל חוֹל עַל חוֹף הַיָּם...

גְּלֵי הַיָּם הִסְתַּעְרוּ
בְּרַעַשׁ וּבְהֶמוֹן,
הִקְמַתִי סוּלְלָה שֶׁל חוֹל
לְשִׁמּוֹר אֶת הָאַרְמוֹן.

טַפְסוּ גְלִים עַל הַחוֹמוֹת
וּבְסֵעֶרָה גְדוּלָה,

לְקַחוּ אֶת בְּנוֹת הָאֲגָדָה
עִמָּם אֶל הַמְצוּלָה,

אַרְמוֹן שֶׁל חוֹל עַל חוֹף הַיָּם
וּמְגִדְלֵי חֵידָה,
וְכָל קוֹמָה שֶׁל הָאֲרָמוֹן –
מִשְׁכַּן לְאֲגָדָה.

עקיבא נוף

אהוד בן עזר המציאה

רני הלך עם אימא לשוק. בדוכנים היה שפע של פירות, ירקות, פרחים, בגדים לילדים, לחמניות וכעכים. המון דברים. הרצפה היתה מלוכלכת נורא. המון אנשים, שנשאו סלים וחבילות, הלכו כשהם מביטים לעבר הדוכנים. לפעמים הם נתקלו זה בזה בדוחק ובצפיפות. המוכרים צעקו: "מציאה! מציאה! חצי חינם! רק היום, הזדמנות!"

הם שקלו ועטפו בשקיות בננות ומנגו, בצל ועגבניות. הם עטפו בשקיות גם מכנסיים וחולצות של ילדים. את השקיות סגרו כשהם מגלגלים אותן באוויר ומושכים באוזניים שלהן. אימא בחרה לרני חולצה. בדוכן הסמוך ראה רני כלב שחור עשוי עץ, והראש שלו – מאפרה. הוא ניגש לראות את הכלב ואנשים דחפו אותו הלאה. נדמה היה לרני שהוא רואה את הגב של אימא ההולכת לפניו, אבל כעבור רגע כבר לא ידע איפה אימא. הוא הלך לאיבוד.

אבל רני אינו טיפש. במקום לבכות, או לרוץ בסימטאות, הוא ניגש אל מוכר אחד, משך לו בשרוול ואמר:

"סליחה, אתה רוצה להכריז עליי בתור מציאה?"

"עליך?" התפלא המוכר, "מה זה, ילד, אתה עומד למכירה?"

"לא", אמר רני. "אבל בכל זאת אני מציאה."

"מה פתאום?"

"ככה, מפני שאימא שלי איבדה אותי!"

המוכר צחק. הוא הרים את רני והעמיד אותו על הדוכן, בין העגבניות, הבננות והבצל, וצעק: "מציאה! מציאה! רק היום, הזדמנות, בחינם! ילד נחמד מחכה לאימא שלו!"

התאספו סביבם אנשים וצחקו. השוק היה כל כך יפה, כשמסתכלים עליו מגבוה. פתאום הופיעה גם אימא, חיבקה את רני והורידה אותו מהדוכן. אימא קנתה עגבניות, בננות ובצל אצל המוכר הטוב, אמרה תודה וחזרה עם רני הביתה.

"מה הבאת מהשוק?" שאל אבא בערב.

"מציאה", אמרה אימא. "ממש מציאה – את הבן שלך!" וסיפרה לו את כל הסיפור.

מאז קראו בבית לרני, במשך כמה שבועות – המציאה.

איפה המציאה? המציאה הלך לישון.

המציאה משחק בחדר שלו.

המציאה רוצה תפוח.

אהוד בן עזר

שירים מן העבר

היורה, שִׁמַע נָא

מילים: משה דפנא
לחן: עמנואל עמירן (פוגצ'וב)

היורה, שִׁמַע נָא,
רַד מֵהַר הַגִּבְעָה,
קוֹם וּקְפֹץ מֵעַל עֲנָן,
וְתִרְקַד עִמָּנוּ כָּאֵן,
היורה, היורה, היורה!

עַץ יִמְחָא פְּפִים
שִׁיחַ בְּמַצְלֵתִים,
וְכִלְנוּ פֶּה נֶרֶן
גֶּשֶׁם, גֶּשֶׁם בְּשִׁשׁוֹן!
היורה, היורה, היורה!

מכתבים לפינת הנכד

אהוד היקר,
תודה על ההזדמנות המאפשרת לכתוב אודות הנכדים וגם כן לגלות כיצד הם נראים לנו כמעט
ללא כחל ושרק.

הנה דבריי אודות הנכדים:

אחד אוהב, אחד רוגז, אחד נהנה לרחף בכנפיים דמיוניות והוא ממש מסוכן; יש והוא נוחת
על עוגה שרק זה הוצאה מהתנור החם או נכנס בהנאה רבה לדלי של הספונג'ה והופך אותו
להנאתו.

חמדן, ליצן, חקיין, רקדן, ישנוני ואם זה לא מספיק הרי ישנו גם כן אחד שתמיד נדמה לך
שהוא ער כי הוא בכל מקום נמצא.

ממש לא ייאמן שלמרות כל המתואר אני אוהבת אותם מאוד ואינני מאמינה שעונשים כאלה
ואחרים מסוגלים ממש לעזור. כיצד אני יודעת זאת?? פשוט מאוד, אני הסבתא היה היתי פעם מן
הסתם נכדה גם כן. ובתוך תוכי אני מתגעגעת לכך מאוד מאוד.

ליליאן דבי גורי

הגיליון מה-23 בספטמבר [“פינת הנכד” 5] הוא הכי יפה ומעניין שיצא בשנים האחרונות...
לא פוליטיקה... לא התפלספויות של פרופסורים... אפילו לא גסויות של חיימק'ה שפינוזה...
אהבתי ואולי אפילו אקרא ממנו סיפור בתוכניתי 'הפרלמנט' ברדיו ירושלים...
שנה טובה לך אודי, חן חן על מפעלך הנפלא.

שוקי בן עמי

שלום רב, קראתי את "פינת הנכד 5 עם כל הפינות הקודמות", נהניתי והעברתי הלאה. אחת
המקבלות התלהבה ומבקשת לפרסם בעלון של אגף השל"ח של משרד החינוך, עם קרדיט כמובן.
הבטחתי לבקש אישורך.
בברכת שנה טובה,
גדעון מיטשניק

לגדעון מיטשניק שלום רב,
למיטב הבנתי, כל זמן שמדובר בהעברת החומר כמו שהוא – ברשתות האינטרנט, אין בעייה
ואתם חופשיים להעתיק כרצונכם.
אבל אם מדובר בפרסום בדפוס נייר, יש לפנות למחלקה לזכויות יוצרים של אקו"ם ולקבל
רשות מכל מחבר לפרסום דבריו באמצעות ההרשאה דרכם, ואם המפרסם הוא לא חבר באקו"ם
יש לפנות אליו ישירות לקבלת רשות.
בברכה,
אהוד בן עזר

סוף בינתיים...

**אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר.
מומלץ גם למורים ולגננות להיעזר בשיר ובסיפור
ולהקריא או לחלק אותו מודפס לתלמידים במערך של שיעור –
והכול חינם!
שימרו והפיצו לחברים-ההורים!
שירים וסיפורים לגיליון 7 יתקבלו בשמחה.**